

**VOLIMO NAŠE
PREDSTAVNIKE
V ZBOR
ZDRUŽENEGA
DELA
OBČINSKE
SKUPŠČINE**

Leto XXVII. Številka 25

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič – Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSK

Volitve delegacij 31. marca 1974 pomenijo uveljavljanje takšnih odnosov, v katerih bodo delovni ljudje in občani združeni v temeljnih samoupravnih skupnostih, neposredno sodelovali pri družbenem odločanju.

Volitve delegacij 31. marca 1974 so zato zgodovinski korak pri nadaljnji graditvi naše samoupravne socialistične družbe.

Delovni ljudje in občani Gorenjske

Udeležimo se volitev polnoštevilno, svojo državljansko in samoupravljavsko dolžnost opravimo čimprej.

Uredimo mesta, vasi in naselja, izobesimo zastave.

Z volitvami manifestirajmo našo narodno in politično enotnost, pripadnost socializmu ter socialističnemu samoupravljanju.

Občinske konference SZDL Gorenjske

Pravica in dolžnost

Potem, ko smo v četrtek izvolili delegacije oziroma člane delegacij za zbor združenega dela občinske skupščine, bomo jutri v krajevnih skupnostih volili delegacije za zbor krajevnih skupnosti v občinski skupščini, kmetovalci pa bodo posebej volili še delegate za zbor združenega dela. Glasovali bomo tudi o listi kandidatov za družbenopolitični zbor občinske skupščine. S tem bo končan tako imenovan prvi krog volitev, ko bomo neposredno izvolili naše predstavnike v občinsko skupščino.

Vsaka občinska skupščina bo imela tri zbole: zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor. Kot rečeno smo v četrtek izvolili delegacije oziroma člane delegacij za zbole združenega dela občinske skupščine. Jutri bodo v ta zbor izvolili svoje delegate še kmetovalci. Zaposleni na četrtkovih volitvah niso izpolnili le z ustavo priznane pravice in dolžnosti, marveč zavestno potrdili, da sami urejajo politično oblast in uresničujejo vse družbene zadeve.

Jutrišnji dan bo prav tako pomemben. Volili bomo delegacije za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine. Tokrat bodo glasovali vsi, ki imajo volilno pravico. V zbor krajevnih skupnosti bomo volili tako, da bomo obkrožili številke pred imeni.

Glasovali pa bomo tudi o listi kandidatov za družbenopolitični zbor občinske skupščine. Za ta zbor so volitve nekoliko drugače. O listi kandidatov bomo glasovali tako, da bomo obkrožili besedo »glasujem za« ali »glasujem proti«. Lahko pa bomo tudi prečrtili posamezne kandidate na listi. Toda, če bomo prečrtili več kot polovico kandidatov na listi bo takšna glasovnica neveljavna.

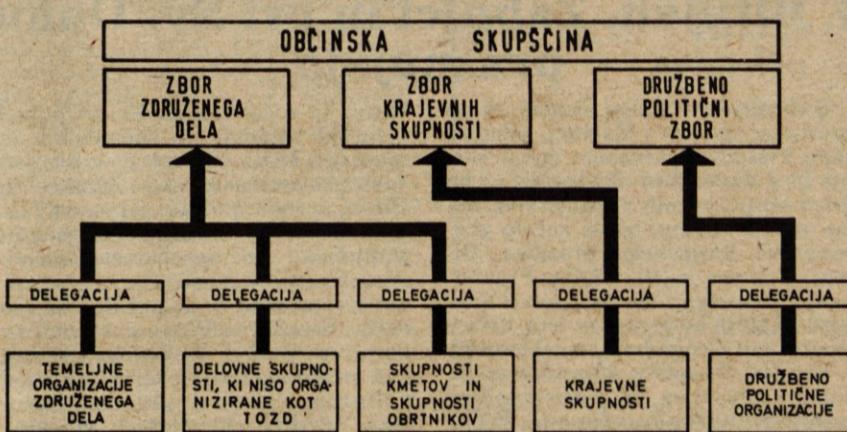
Tudi za družbenopolitični zbor občinske skupščine imamo delegacije, ki pa so drugače od delegacij za zbor združenega dela ali za zbor krajevnih skupnosti. Delegati družbenopolitičnega zobra so delegati delavcev in drugih delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitične organizacije, združene v socialistični zvezi. V teh družbenopolitičnih organizacijah (SZDL, zveza sindikatov, ZK, zveza borcov in zveza mladine) opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa. Delegati pa so stalni in izvoljeni za štiri leta.

Jutrišnje volitve tako kot četrtkove pomenijo zgodovinski trenutek. Z nedavno sprejeti ustavo smo utrli nove poti družbenega napredka. Z udeležbo na volitvah bomo uveljavili svojo pravico in izpolnili dolžnost ter se vključili v skupna prizadevanja za še hitrejši razvoj.

A. Ž.

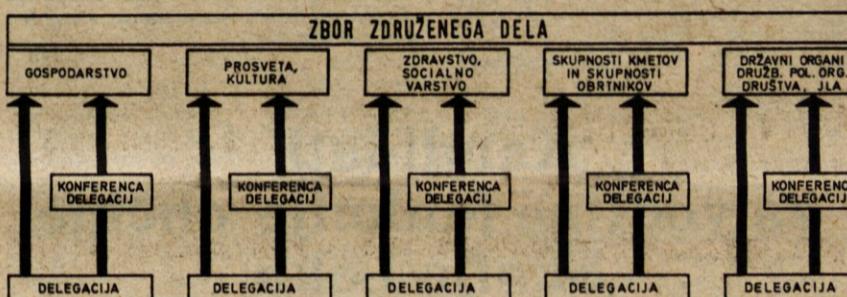
Kranj, sobota, 30. 3. 1974
Cena: 1 dinar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik
Od 1. januarja 1958 kot poltednik
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredah in sobotah

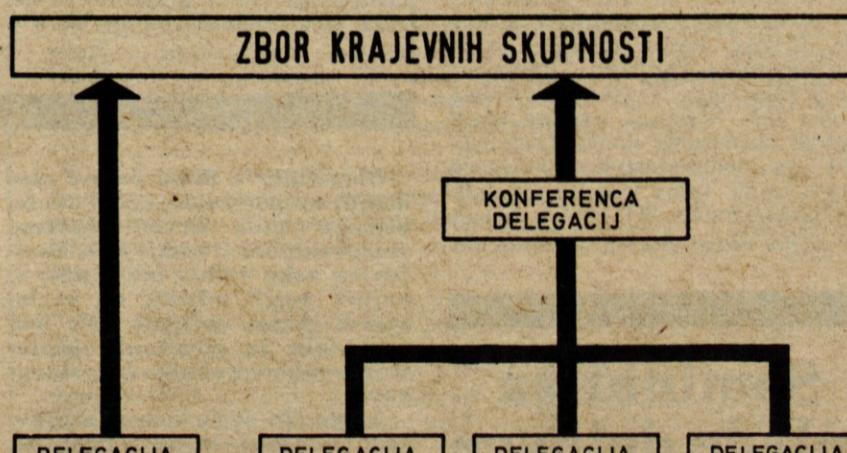
Bodoče občinske skupščine bodo imele tri zbole: zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor. Delegate oziroma delegacije volimo neposredno

DELEGACIJE TOZD IN DRUGIH SKUPNOSTI DELA

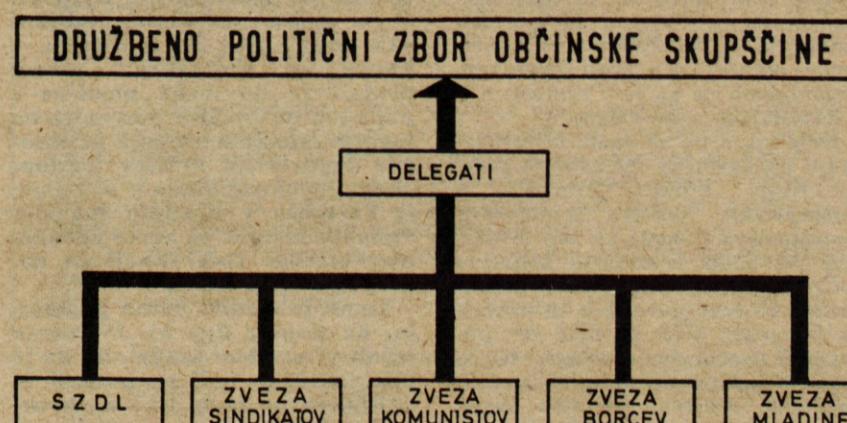
V zbole združenega dela občinskih skupščin smo izvolili delegacije in člane delegacij v četrtek. Volili smo vsi zaposleni, vključno obrtniki in študentje. Kmetovalci pa bodo volili jutri.

DELEGACIJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Jutri bomo volili delegacije za zbole krajevnih skupnosti občinskih skupščin. Volili bomo tako, da bomo obkrožili številke pred kandidati.

DELEGATI DRUŽBENO POLITIČNEGA ZBORA

Družbenopolitične organizacije v okviru socialistične zveze so z dogovorom določile listo kandidatov za družbenopolitične zbole občinskih skupščin. O listi kandidatov bomo glasovali tako, da bomo obkrožili besedo »glasujem za« ali »glasujem proti«, pri čemer pa bo vsak lahko prečrtil posamezne kandidate na listi.

Marko Bulc v Tržiču

Včeraj dopoldne je obiskal tržiško občino član predsedstva SFRJ in ZK inž. Marko Bulc. Ob desetih dopoldne se je na skupščini občine pogovarjal z gospodarskim in političnim aktivom tržiške občine. Po-poldne pa je obiskal Bombažno predilnicu in tkalnico, kjer se je zanimal za položaj te delovne organizacije in tekstilnopredelovalne industrije na sploh. Marko Bulc so v Tržič povedali predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij. —jk

Svečanost na Dobravi

Ob obletnici smrti narodnega heroja Staneta Zagarija je bila v sredo popoldne pred zadružnim domom na Srednji Dobravi pri Kropi spominska svečanost. Pripravila jo je krajevna organizacija zveze združenj borcev Dobrave, v programu pa so sodelovali pevski zbor osnovne šole Stane Zagari iz Krapa ter recitatorji osnovne šole Stane Zagari iz Lipnice. O liku narodnega heroja pa je govoril predstavnik mladine z Dobrave. A. Ž.

6., 7. in
8. stran:

Novinarski
večer
v Sovodnju

Naročnik:

XIII. mednarodni spomladanski kmetijski sejem od 12. do 21. 4. 1974

Nova pridobitev za kmete

Pogodba, ki sta jo te dni sklenila Zadružna zveza Slovenije in Skupnost invalidskega ter pokojninskega zavarovanja, omogoča kmetom-kooperantom in njihovim svojcem polno pokojninsko in invalidsko zavarovanje — Pogoj: združevanje dela in sredstev s kmetijsko delovno organizacijo in doseganje najnižjega čistega osebnega dohodka, ki je določen v samoupravnem sporazumu za kmetijstvo — Nova izenačitev delavcev in kmetov

Posebna pogodba o izvajjanju pokojninskega in invalidskega zavarovanja kmetov, ki sta jo te dni podpisala Zadružna zveza Slovenije in Skupnost pokojninskoga in invalidskega zavarovanja, je za slovenske kmete-kooperante precejšnja pridobitev. Pogodba temelji na zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju in zakonu o združevanju kmetov, njen osnutek pa je bil tudi v

javni razpravi. Kmetom-kooperantom, ki združujejo svoje delo in sredstva s kmetijsko zadrugo, obratom za kooperacijo ali drugo organizacijo združenega dela in dosegajo v kolodarskem letu vsaj najnižji čisti osebni dohodek, določen v samoupravnem sporazumu za kmetijstvo (leta znaša letos 1050 dinarjev), omogoča pogodba takšno invalidsko in pokojninsko zavarovanje, kakrš-

nega imajo delavci. Zanimivo je, da se tako zavarovanje lahko uveljavlja že od začetka lanskega leta dalje in da ne velja le za kmečke gospodarje, temveč tudi za njihove svojce (žene, otroke). Dokler ugotavljanje čistega dohodka ne bo določeno, se bodo kmetje in njihovi svojci lahko pokojninsko in invalidsko zavarovali na temelju zavarovalnih osnov, ki jih je pet. Če na primer znaša zavarovalna osnova 2000 dinarjev, bo plačal zavarovanec mesečno okrog 400 dinarjev, kar v primerjavi s sedanjim prispevkom za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, kolikor ga imamo, ni veliko. Pogodba namreč zagotavlja popolno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Slednje je sedaj, ko se kmetijstvo mehanizira in so nesreče pri delu s kmetijskimi stroji pogoste, vedno bolj pomembno. Na osnovi zavarovalnih osnov, ki so po pogodbi določene za letos in se bodo vsako leto usklajevale s splošno rastjo osebnih dohodkov, bo znašal mesečni prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje med 250 in 530 dinarji. Kaj je proizvodno sodelovanje med organizacijo in zavarovancem, je v pogodbi točno določeno, pojasnila pa so voljni posredovati na kmetijskih organizacijah, Zadružni zvezi in pri invalidskem ter pokojninskem zavarovanju. Tudi merila za ugotavljanje čistega dohodka od proizvodnega sodelovanja so določena, vendar jih bo morala dokončno oblikovati praksa.

Na novinarski konferenci, ki so jo ob sklenitvi pogodbe v torek sklicali na Zadružni zvezi Slovenije, so dejali, da si od novosti veliko obetajo. Predvsem utegne biti izenačitev pravic iz invalidskega in pokojninskega zavarovanja z delavci v združenem delu zanimiva za mlajše kmečke gospodarje in njihove svojce ali za ljudi, ki bodo posestva šele prejeli v upravljanje. Prav tako je lahko takšno zavarovanje zanimivo za kmete, ki imajo že nekaj delovne dobe in invalidskega ter pokojninskega zavarovanja, in za zdomec, ki so v tujini, pa se nameravajo vrnilti domov na kmetije. Seveda se morajo izkazati z ustrezнимi potrdili. V Sloveniji je trenutno 84.000 kmetijskih gospodarstev vključenih v zdravstveno in starostno zavarovanje kmetov. Najverjetnejje — podatkov na Zadružni zvezi in na Skupnosti pokojninskoga zavarovanja v invalidskem zavarovanju — se nimajo — se bodo mnogi med njimi zavarovali na osnovi pogodbe, ki je nov korak pri odpravljanju razlik med delavci in kmeti in obe strani tudi na pomembnem področju invalidskega in pokojninskega zavarovanja izenačuje tako v pravici kot dolžnostih.

J. Košnjek

Kazniva dejanja v škofjeloški občini

Mladinsko prestopništvo v porastu — Neprimerena hitrost, izsiljevanje prednosti in vinjenost so najpogosteji vzroki prometnih nesreč — Kaljenje javnega reda in miru brez bistvenega porasta

Pogled na razpredelnico kaznivih dejanj v škofjeloški občini v zadnjem pol desetletja daje zanimivo sliko! Številke povedo, da so miličniki leta 1970 obravnavali 260 takih primerov, leta kasneje 245, predlanskim »samo« 185, lani pa je spet sunčkovito poskočilo na 239. Od obravnavanih kaznivih dejanj v 81 primerih storilec še ni odkrit. Številke ne raziskanih primerov je kajpak na prvi pogled precej visoko. Ko razgabljamo o vzrokih za tako stanje, moramo prav gotovo na prvo mesto postaviti dejstvo, da so se storilci v zadnjih letih modernizirali, saj ni nobena redkost, da prihajajo na »ropske« pohode v Skofjo Loko iz drugih krajev Slovenije ali celo iz drugih republik. Druga ugotovitev, ki ji je prav tako treba dati poseben pomen, seveda ne z namenom, da bi omaloževali uspešno delo mladih miličnikov, pa je ta, da so v zadnjih dveh letih starejše izkušene miličnike zamenjali mlajši kolegi, ki sicer ustrezne šole imajo, na učinkovitosti pa se vseeno pozna, da imajo še pre malo prakse.

Izredno veliko dela so loškim miličnikom lani povzročili vломi v avtomobile. Ti so se navadno pojavljali kar v serijah. V eni sami noči so vlonci petnajstkrat segli v tuja vozila. Po velikih prizadevanjih uspeh seveda ni izostal. Enemu samemu vloncu so dokazali 27 vlomov. Prekaljeni tat je za to že prejel zasluženo kazeno.

Kar 41 je bilo obravnav zaradi stanovnih denarja in dragocenosti iz stanovanj. Pri tem pa so miličniki često ugotavljali, da gre največkrat za naivnost in malomarnost samih občanov, ki puščajo vrata in okna odprta, ko odhajajo zdoma. Niti malo ni prijetna ugotovitev, da duh družbenega samoučišča slabu prodira v zavest občanov. Svoje premoženje še vedno puščajo nezavarovan, v nekaterih primerih gredo celo tako daleč, da je storilec kaznivih dejanj naravnost izvran. Tudi varstvo družbenega premoženja je vse prej kot zadovoljivo. Loški miličniki poznajo delovno organizacijo, v kateri so storilci v zadnjih dveh letih se demkrat! prišli po isti poti v isti objekt in iz njega odnesli precejšnje vrednosti. Vodstvo podjetja pa niti v enem primeru ni ukrepalo.

V zunemirljiva je ugotovitev, da je v porastu mladinsko prestopništvo. Otroci prepričeni samim sebi in cesti vse pogosteje kradejo denar kopalcem ob vodi, vlamljajo v avtomobile in stikajo po nezaklenjenih stanovanjih. Da pa bo tragedija še večja, naj za ilustracijo omenim primer, ko so celo otrokovi starši pomagali zabrisati sledove kaznivega dejanja svojega malčka in sta oče in mati ukradene predmete skušala skriti pred miličniki.

LOČANI SO ŽIVELI V MIRU

Klub jubilejnemu letu, številnim prireditvam političnega, kulturnega, zabavnega in športnega značaja, obiskom najvidnejših domačih predstavnikov oblasti iz domovine in tujine, vse to je zahtevalo izjemne dodatne napore milice, se ni zgodilo nič takega, kar bi resno motilo normalen potek teh prireditv in manifestacij. Tudi sicer se kršitve javnega reda in miru lani niso povečale, kar jih pa je že bilo, pa so jih pretežno povzročili ljudje v alkoholiziranem stanju. Največ kršitev je bilo ugotovljenih v starem mestnem jedru Škofje Loke in okrog avtobusne postaje, kar je povsem razumljivo, saj v teh predelih gibanje prebivalstva najmočnejše.

Iz leta v leto pa narašča število intervencij na domovih občanov, v gostinskih lokalih in na drugih javnih mestih. Lani je bilo zabeleženih tudi precej posegov v samskih domovih, in malce nenavadno je, da »škandale povzročajo v precejšnji meri dekleta. Tu gre v glavnem za mlade ljudi, ki so prišli za zaslужkom v Skofjo Loko. Prav gotovo bi v takih primerih morale ukrepati tudi socialna služba, delovna organizacija in sindikat!

PREMALO MILIČNIKOV

Za poklic miličnika se odloča še vedno pre malo mladih. Resda s kadrovanjem v kadetnico ni posebnih težav, veliko pre malo pa je tistih, ki so odslužili kadrovskega roka v JLA in bi želeli nastopiti službo v milici. Na postaji milice Škofja Loka se je stanje v primerjavi s preteklimi leti sicer nekoliko izboljšalo! Iz kadetnice so prišle mlade moći, katerih učinkovitost dela je moč pričakovati v naslednjih letih.

Tudi skupčina občine Škofja Loka je na zadnjih sejih sprejela vrsto ukrepov, da bi se miličnikom v občini omogočile kar najboljše možnosti za delo. J. Govekar

LANI 11 SMRTNIH ŽRTEV

O prometnih nesrečah v škofjeloški občini lani smo pred nedavnim na kratko že pisali. Številke govorijo, da se njihovo število v primerjavi z letom prej sicer ni povečalo, da pa je nesreč s smrtnim izidom bilo lani kar 11. Med vzroki je na prvem mestu še vedno neprimerena hitrost, sledi izsiljevanje prednosti in vinjenost. Raziskave sicer kažejo,

Ljubljanska banka

Morda niste vedeli

Dnevno lahko dvignete s hranilno knjižico Ljubljanske banke — podružnice Kranj 3000 din pri vseh poštag v Sloveniji in vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji

Enote banke poslujejo za stranke:

vsak dan od 6.30 do 12. ure,
ob sredah od 6.30 do 16.30
ob sobotah zaprto

Poslovna enota hranilnica v Kranju (pred »Globusom«)
vsak dan od 7. do 18. ure
ob sobotah od 7. do 11. ure

Denar dvigajte z osebno izkaznico

Manj denarja za več potreb

Finančne škarje predloga občinskega proračuna občine Kranj so kot za sedaj kaže odreza kar precejšen del denarja in s tem potreb, ki jih ima v svojem programu socialno varstvene dejavnosti konferenca za socialno delo. Ta interesna skupnost bo v letu 1974 še vedno dotirana iz občinskega proračuna, ki bo tako edini vir financiranja socialno varstvene dejavnosti v občini.

Krčenje finančnih sredstev za to področje pa pomeni tudi, da ne bo mogoče izpolniti programa, ki ga je sprejela konferenca za socialno delo, ugodno pa je bil sprejet na javnih razpravah. Za to področje je konferenca plani-

rala 16.772.376,00 din, v predlogu občinskega proračuna občine Kranj so kot za sedaj kaže odreza kar precejšen del denarja in s tem potreb, ki jih ima v svojem programu socialno varstvene dejavnosti konferenca za socialno delo. Ta interesna skupnost bo v letu 1974 še vedno dotirana iz občinskega proračuna, ki bo tako edini vir financiranja socialno varstvene dejavnosti v občini.

Krčenje finančnih sredstev za to področje pa pomeni tudi, da ne bo mogoče izpolniti programa, ki ga je sprejela konferenca za socialno delo, ugodno pa je bil sprejet na javnih razpravah. Za to področje je konferenca plani-

Iniciativni odbor je na svoji 2. seji dne 21. marca 1974 v zvezi s pripravami za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti obravnaval III. delovni osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški promet ter sprejel naslednje sklepe:

1. Sprejme se osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški promet s prilogom in poslovnima poročiloma Železniškega gospodarstva Ljubljana ter Luke Koper za leto 1973 (v nadaljnjem: osnutek samoupravnega sporazuma).

2. Osnutek samoupravnega sporazuma s prilogom in poslovnima poročiloma se daje v javno razpravo od 1. aprila do 21. aprila 1974.

Navedeno gradivo se objavi v posebni izdaji Vestnika Gospodarske zbornice SRS, in to v tolikšni nakladi, da bo zagotovljena informiranost delovnih ljudi ter občanov prek organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij, krajevnih skupnosti in drugih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij.

3. Med potekom javne razprave se organizirajo sestanki z uporabniki po prometnih središčih, po potrebi pa tudi drugod, na katerih se pojasnjujejo in razlagajo določila osnutka samoupravnega sporazuma. Član iniciativnega odbora se obvezujejo, da bodo na teh sestankih obrazlagali gradivo, ki je v javni razpravi, pri čemer naj bi po potrebi sodelovali tudi poročevalci Železniškega gospodarstva Ljubljana in Luke Koper.

4. Z dnem pričetka javne razprave se na sedežu Železniškega gospodarstva Ljubljana, Ulica Moša Pijadeja 39, organizira posebna informacijska služba, ki spremlja potek javne razprave in daje vse potrebna pojasnila. Informativna služba posluje vsak delavnik od 8. do 14. ure v sobi št. 120 (tel. 313-044, int. 136, 138 in 44-05) do konstituiranja samoupravne interesne skupnosti.

Na naslov informacijske službe iz prejšnjega odstavka je treba dostaviti tudi vse pripombe in predloge iz javne razprave o osnuteku samoupravnega sporazuma.

5. Iniciativni odbor po končani javni razpravi analizira pripombe in predloge ter na podlagi tega izdela do 30. aprila 1974 predlog samoupravnega sporazuma.

V zvezi s tem iniciativni odbor izdela tudi navodila za potek sprejemanja in postopek podpisovanja samoupravnega sporazuma.

6. V sredstvih javnega obveščanja je treba objaviti razglas, s katerim se poziva javnost k tvornemu sodelovanju pri obravnavi osnuteka in kasneje tudi predloga samoupravnega sporazuma.

Predsednik iniciativnega odbora
Jože Slokar, dipl. inž., l.

Žito Ljubljana TOZD Pekarna Kranj

Tako zaposlimo:

a) 3 delavce KV
ali PK

za delo v pekarni

b) snažilko

za čiščenje proizvodnih prostorov

Pogoji:
pod a) stanovanje v Kranju ali bližini in vojašnine prost
pod b) delo popoldne.
Osebni dohodek po pravilniku.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

GLAS 3

Sobota, 30. marca 1974

Včeraj popoldne — KUD Storžič s Kokrice

Po nizu ocen raznih amaterskih gledaliških skupin iz okolice Kranja, ki nikakor niso hotele biti spodbudne v tistem hvalisavem smislu besede, pač pa toliko bolj razkrivajoče ob slabostih, ki si jih nihče, kdor na odru nastopa, ne sme dovoliti, po člankih, kjer sem skorajda že obupoval pri izbiri besed, da bi vse skupaj ne bilo še slabše, lahko tokrat pišem o dobri amaterski predstavi. KUD »Storžič« s Kokrice je z igro Mire Štefanača Včeraj popoldne, dokazal, da amaterstvo ni zgolj ljubiteljstvo, ko se mora gledalec pač zadovoljiti s tem, da pač nekaj vidi, in da ob tem ne sme biti niti kritičen.

Lansko leto, ko so odigrali Glavni dobrtek, je prišlo sicer do blagega poizkusa polemike med režiserjem in menoj, kjer je vsak pač hotel zagovarjati svoje stališče do predstave, ne pa tudi širšega pogleda na amaterizem v celoti, ni prišlo do zanimivih sugestij o izbiri teksta, vzgoji igralcev in podobnem.

Ce še vedno, po desetletjih obstoja dramskih skupin, v veliki večini primerov skupine kaškovostno ne rastejo in se še vedno zadovoljujejo s tako imenovanim železnim repertoarjem »ljudskih iger«, potem je potrebno pohvaliti skupine, ki si upajo predstaviti tudi dela sodobne tematike, kjer je prav od režiserja še kako odvisen potek in uspeh takšne predstave. Žalostno je seveda in nekako tudi razumljivo zaradi repertoarne politike, ki je večinoma v rokah posameznikov, da »moderneje« predstave niso tako dobro obiskane, če že ne zapišem, da so v resnici izredno slabo obiskane. Rekli so mi, da niti med domačo publiko ni bilo zanimanja toliko kot recimo za gostovanja drugih skupin z bolj standardnimi deli.

VČERAJ POPOLDNE, igra v treh slikah, sicer ni tekstovno niti umetniško na kakšni poseben

no dobrì ravni, je pa tekst, ki dovolj sugestivno pripoveduje o sodobnih družinah, kjer nihče več nima časa niti do svojih najblžjih. V ospredju je družina novinarja Preleca, težišče dela pa je v logi hčerke Alenke. Kot je v igri sicer veliko dogajanja, je vendar igra grajena predvsem na monologih, ob Alenkinih razmišljanih, ko piše šolsko nalogo na temo včeraj popoldne. Gledališko so zlasti zanimivi retrospektivni prizori, podkrepljeni z igro luči (Branka Šmuca), pa dokaj dobro narejena nakazana scena (Šmuca in Dolžana).

Igralsko je izstopala Bojana Ciglič v logi Alenke, pa Anči Peternel v logi njene matere, Stane Peternel je sicer svoji kreaciji dal ton vlogi očeta in novinarja, ki je moder le za pisalnim strojem, ne pa tudi v družini, a vendar ni bil toliko prepričljiv kot sta bili omenjeni igralci. Omenil bi še Tineta Miklavžiča in Majdo Beton, ki sta mestoma bila dovolj suverena, da ni bilo toliko kreativne različnosti nasproti družini Preleca. In prav to je predstavo naredilo enotno, igralsko spontano. Pri tem moram še omeniti, da tistih običajnih napak, ki jih navadno delajo amaterski igralci, tako rekoč ni bilo. Sicer pa, delo so presledki študirali dve leti. Tudi to dejstvo bi lahko bilo večini dramskih skupin za zgled. Po-

manjkljivost je bila le v tem, da ostali igralci, kljub temu, da so vedeli, kaj morajo kako narediti, niso zmogli dati svoji igri več gotovosti. Toda, sedaj je, kot da bi od njih zahteval več kot od ansambla PG, ki naj bi bil vendarle nekakšen vzor ostalim amaterjem. Resnično pa je motila le kulisa grmovja v parku pred bifejem, ker ni v stilu ostale scene, pa se ta je bila le v enem prizoru ali kadru, kar je bolj umesten pojem. Delo je namreč narejeno v stilu filmanja.

Vsekakor moram še enkrat zapisati, da je bila predstava Kokričanov pogumen korak naprej v iskanju lastnih zmožnosti, pa tudi možnosti amaterskega igranja, kar pa je v veliki meri zasluga režisera na Kokrici Staneta Peterela. Pa je morda tudi zasluga moje lanskoletne kritičnosti, če se ve, da »prizanesljiva« kritičnost amaterjem več škodi kot pa koristi. Včeraj popoldne je hvaležna igra, ki daje tako režiserju kot igralcem mnogo možnosti, hkrati pa je toliko zahtevna, da se njihove sposobnosti spoznajo v dobrem ali slabem. Upam, da bodo s to predstavo nastopili na raznih revijah dramskih amaterskih skupin, že zato, ker so revije navadno dobro obiskane. Pa tudi zato, ker je predstava dokaz, da zmorcejo tudi podeželski gledališčniki ustvariti solidno kreacijo.

Janez Poštak

»Janko in Metka« v Žireh

Žiri — Drevi ob 20. uri bodo člani mladinske sekcije pri dramski skupini delavske prosvetne društva Svoboda Žiri v dvorani žirovskega kulturnega doma zaigrali mladinsko igro »Janko in Metka«. To bo po uspešni uprizoritvi komedije »Nebesa na zemlji« že druga premiera žirovskih gledališčnikov — amaterjev v zadnjih dveh mesecih.

jg

»Dnevi naše sreče« na Hrušici

Hrušica — Člani dramskega odseka DPD Svoboda Hrušica so minulo nedeljo uprizorili na domačem odru komedijo Dnevi naše sreče. To je v letošnji gledališki sezoni že tretje dramsko delo, ki so ga pripravili prizadevni člani dramskega odseka. Režijo in sceno za komedijo Dnevi naše sreče je zasnoval Lojze Mrvič. J. Rabič

Roža Piščanec razstavlja na Jesenicah

Jesenice — Te dni je v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah odprta že peta letošnja likovna razstava, ki so jo pripravili člani likovne skupine Dolik pri DPD Svoboda Tone Čufar. Tokrat se jeseniškemu občinstvu prvič predstavlja slikarka in ilustratorka Roža Piščanec iz Ljubljane. Na razstavi prevladujejo dela v olju, risbi, akvareli in predvsem ilustracije otroških knjig, za katere je Roža Piščanec prejela Levstikovo nagrado in nagrado zlato pero Beograda. Razstava na Jesenicah je zanimiva predvsem po tem, da kronološko prikazuje razvoj njene slikarske ustvarjalnosti od leta 1948.

Razstavo so odprli ob navzočnosti jeseniških kulturnih delavcev, za kulturni program pa so poskrbeli učenci glasbene šole Jesenice. J. Rabič

Gorenjski muzej

Kranj — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnogodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V galeriji v isti hiši je bila 29. marca otvoritev razstave MLINI NA GORENJSKEM.

V Baročni stavbi v Tavčarjevi ulici št. 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka NARODNOOSVOBODILNI BOJ NA GORENJSKEM in republiška zbirka SLOVENKA V REVOLUCIJI — tretja razstava iz serije retrospektiv slovenskih umetnic — dela umetnice KARLE BULOVEC.

V galeriji v Prešernovi hiši je na ogled razstava del slikarja MIROSLAVA STEVANOVIČA.

Razstavne zbirke so odprte vsak dan od 10—12. in od 17.—19. ure razen ponedeljka.

Komunalni zavod za zaposlovanje Kranj, Sejnišče 4

Razpisuje na podlagi 43. člena statuta in 4. člena dopolnitve tega statuta ter sklepa delovne skupnosti z dne 26. marca 1974, prosto delovno mesto

direktorja zavoda

Pogoji:

- da ima visoko izobrazbo, zaželena ekonomska ali pravna smer s 3-letno prakso
 - da ima višjo izobrazbo, zaželena ekonomska, pravna ali kadrovska smer s 5-letno prakso
- Poleg navedenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še:
- da ima ustrezne moralno politične kvalitete, ki se izražajo v ustrezem odnosu do samoupravne družbene ureditve
 - da ima sposobnosti za razvijanje samoupravnih odnosov za uspešno vodenje organizacije
 - da pozna družbenoekonomsko problematiko.
- Kandidati morajo predložiti dokazila o svojem dosedanjem delu in dokaze, da izpolnjujejo razpisne pogoje.
- Rok za sprejemanje ponudb je 15 dni od dneva razpisa.
Vloge sprejema Komunalni zavod za zaposlovanje, 64001 Kranj, Sejnišče 4 — razpisna komisija.

Aerodrom Ljubljana-Pula
Letališko in turistično podjetje

razpisuje
naslednji vodilni delovni mesti:

ZA TOZD AERODROMSKA DEJAVNOST

1. pomočnika direktorja
TOZD Aerodromska dejavnost
2. direktorja plansko razvojnega sektorja

in objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

3. diplomiranega ekonoma za delo v plansko-razvojnem sektorju
4. samostojnega referenta v carine prosti trgovini
5. vodje centralnega skladista
6. vodje strojepisnega biroja
7. mehanografa
8. več prodajalk v carine prosti trgovini in več stewardess
9. KV avtoelektričarja
10. več čuvajev
11. več čuvajev parkinga
12. več čistilcev in čistilk
13. več delavcev v prtljažno-blagovni službi
14. več dijakov za sezonska pomočna dela

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

k 1.: visoka ali višja izobrazba prometne, letalske, organizacijske ali ekonomske smeri, 5 oziroma 8 let prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu, znanje angleškega jezika, moralno politične kvalitete,

k 2.: visoka ali višja izobrazba ekonomske ali gradbene smeri, 5 oziroma 8 let prakse, znanje enega od svetovnih jezikov, moralno politične kvalitete,

k 3.: končana II. stopnja,

k 4.: višja ali srednja izobrazba komercialne smeri, 3 leta delovnih izkušenj, obvezno aktivno znanje angleškega jezika,

k 5.: popolna srednja šola ekonomske ali upravne smeri, najmanj 2 leti prakse v vodenju skladista,

k 6.: srednješolska izobrazba administrativno-upravne smeri, najmanj 3 leta izkušenj na delovnem mestu daktilografa ali vodje strojepisnega biroja, znanje angleškega jezika,

k 7.: popolna srednja šola ekonomske smeri,

k 8.: popolna srednja šola z aktivnim znanjem angleškega in še enega tujega jezika; dolžni so opraviti strokovni izpit, ki ga bo organiziralo podjetje,

k 9.: vsaj 2 leti prakse

Na delovnih mestih pod točko 8., 9., 10., 11., 12., 13. in 14. združujejo delavci delo za določen čas.

Za vsa objavljena delovna mesta se zahteva poskusno delo, in sicer:

— za delovna mesta, za katere se zahteva visoka ali višja šolska izobrazba, ne več kot 90 dni

— za delovna mesta, za katere se zahteva kvalifikacija ali srednješolska izobrazba, ne več kot 60 dni

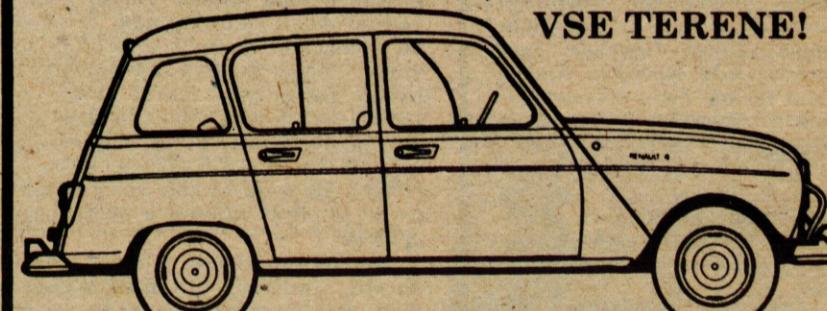
— za delovna mesta PK in NK, ne več kot 45 dni.

Prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite do 9. aprila 1974 na naslov: Aerodrom Ljubljana-Pula, Splošni sektor, Kadrovska služba, 64210 Brnik Aerodrom, pp. 10.

Udobno družinsko in prostorno poslovno vozilo obenem

Renault 4

ZA VSE NAMENE, ZA VSE TERENE!

MINIMALNA PORABA GORIVA

Cena: 42.583,60 din

fco. tovarna Novo mesto

Dobava: takoj po prispetju plačila

Tekoči račun: 52100-601-10035

SDK Novo mesto

Obrnite se na banko v vašem kraju,
da vam odobri **potrošniško posojilo**
Kreditno sposobni lahko pri banki
uporabijo **družinsko posojilo**
INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

Za podrobnejša pojasnila vas pričakujejo

Poslovalnice IMV:

Ljubljana, Titova 172 a, 061 343-485

Novo mesto, Zagrebška 18-20, 068 21-075

Tovarna klobukov

Sesir

Škofja Loka
išče
poslovodjo

za trgovino v Kranju,
ki jo bomo odprli v bližnji
prihodnosti.

Prijave sprejemamo do
10. aprila 1974.

Pred dobrima dvema mesečema smo po nekajletnem premoru ponovno pripravili novinarski večer. Saj se spomnite, na Šenturski gori pod Krvavcem smo bili! Že takrat smo se odločili, da bomo tudi v prihodnje radi šli v vsak kraj, kamor bomo povabljeni. Na prvi poziv ni bilo treba dolgo čakati. Prišel je s skrajnega konca Poljanske doline — iz Sovodnja. V goste nas je povabilo še vedno izredno aktivno domače kulturno umetniško društvo »Boštjan Jezeršek!«

Minulo soboto malo po deseti uri dopoldne se je naša 11-članska ekipa utaborila v prostorih podjetja Termopol, našem novem začasnem uredništvu, kjer sta nas sprejela direktor podjetja inž. Janko Pogačnik ter tajnik kulturno umetniškega društva — gostitelja — Janko Kalan, ki sta potem ves dan skrbela za naše prijetno počutje in nam svetovala ter nas usmerjala, da smo lahko zbrali čimveč podatkov. Potem smo, seveda, sestavili bojni načrt in naši reporterji so se že razkropili po kraju ter z avtomobili odhiteli proti Podjelovemu brdu, Koprivniku, Lanišam in drugim vasem. Malo po drugi uri, ko smo se zbrali na kiosku v prijetni domači gostilni »Pri Dori Peternej«, je vsak že imel zbranjih kopico zanimivosti. Sesti je bilo treba le še za pisalne stroje in začeti ustvarjati! Pri tem nam je seveda pomagala tajnika Helena Jelovčan, ki je popravljene rokopise sproti pretipkavala.

Kazalci na uri so se pomaknili čez četrto, ko so začeli prihajati gostje. Prvi nas je obiskal predsednik občinske konference SZDL Škofja Loka Jože Šubic, kmalu za njim pa so prišli še predsednik škofješke občinske skupščine Tone Polajnar, predsednica občinske konference ZMS Olga Bandelj, direktor podjetja Jelovica iz Škofje Loke Tine Kokelj, direktor KZ Škofja Loka Vinko Kržišnik ter predsednik občinskega sindikalnega sveta Jože Stanonik, ki pa se je opravičil in povedal, da zaradi zadržanosti žal ne bo mogel prisostvovati novinarskemu večeru.

Ob sedmih se je začelo zares! Za začetek so se predstavili gostitelji. Predsednik Janko Kalan je orisal 28-letno uspešno delo društva, člani igralske skupine so zigrali odlomek iz igre »Iz viharja v zavetje«, za konec pa sta prijetne zvoke iz orgel in harmonike izvabila še brata Rihtaršič!

Potem smo besedo prevzeli mi. Glavni urednik Anton Miklavčič in odgovorni urednik Albin Učakar sta pozdravila obiskovalce — več kot 200 se jih je zbralo v dvorani sovodenjskega zadržnega doma — predstavila časopis s sodelavojočo na novinarskem večeru. Sovodenj in okolico so v pisani besedi predstavili novinarji: Leopoldina Bogataj, Lea Mencinger, Janez Govekar, Igor Guzelj, Jože Košnjek, Andrej Žalar ter naš športni sodelavec Dušan Humer, na sprožilec fotoaparata pa je pridno pritiskal fotoreporter Franc Perdan. Vmes pa so na vprašanja, zanimiva za Sovodenje, odgovarjali gostje, ki so jih povabili medse!

Tako! Lahko zatrdomo, da smo bili res zadovoljni! Sovodenčani in okoličani, upamo, da ste bili tudi vi!

Uredništvo

Glasovci na novinarskem večeru v Sovodenju (od leve proti desni): športni sodelavec Dušan Humer, novinarja Jože Košnjek in Janez Govekar, tajnika Helene Jelovčan, odg. urednik Albin Učakar, glavni urednik Anton Miklavčič ter časnikarji Lea Mencinger, Andrej Žalar, Poldka Bogataj in Igor Guzelj.

Termopol — del krajevne energije

»Kar neverjetno je včasih, da smo v preteklosti tako pozabili na nekatero odmaknjene kraje. Lahko bi rekel, da je Sovodenj eden takšnih, saj bi kot mejnik med kranjsko in goriško nedvomno zaslužil večjo pozornost. Stara furmanska pot je včasih povezovala obe področji. Žal cesta še danes ni takšna, kot bi jo ljudje in kraj zaslužili. Že več kot dvajset let delam v gospodarstvu. Ko sem pred sedmimi meseci prišel v podjetje, sem naletel na mnenja, da se tod težko dela. Ugotovil sem, da ni tako. Kaže, da se nekateri niso znali vživeti v kraj in ljudi. Ta kraj Škofjeloške občine je med vojno veliko doživel, utrpel in prispeval. Samorastniški ljudje, bi rekel, so tu doma. Takšni kot so bili včasih so tudi danes. Zato nì prav, da bi jih ocenjevali kot odmaknjene, vase zaprte in nedostopne.«

Tako mi je med sproščenim določanskim pogovorom povedal direktor Termopola — podjetja za predelavo plastičnih mas inž. Janko Pogačnik.

Prav gotovo se v nekaj urah ne da spoznati vseh značilnosti, posebnosti, navad in običajev kraja in ljudi. Težko je zato dajati poglobljene ocene. Vseeno pa bi si upal trditi, da

podjetje Termopol pomeni del napredka Sovodenja in okoliških krajev. Če ne bi bilo tega podjetja in seveda prizadetnih delavcev in prebivalcev, ta kraj najbrž ne bi imel novih in obnovljenih hiš, mladi bi odhajali in domače bi se postarale, ne bi bilo pošte, telefona, dveh trgovin. Zato torej ocena, da Termopol danes najbrž predstavlja del krajevne energije.

Lojzka Jezeršek, ki je v podjetju zaposlena že enajst let, takole pravi: »Seveda sem zadovoljna s podjetjem. Blizu imam na delo, zato si želim, da bi tudi v prihodnje čim bolje delali in da bi čimprej dobili novo tovarno.«

Termopol — podjetje za predelavo plastičnih mas letos praznuje 15-letnico obstoja. Nastalo je namreč 4. maja 1959. 7 zaposlenih je bilo na začetku. Najprej so delali dežne plašče, vrečke, oblike za motoriste in podobno. Potem se se začeli specializirati in hkrati razvijati. V 15 letih so se razširili in povečali. Zdaj ima podjetje okrog 100 zaposlenih in med njimi je kar dve tretjini žensk. Večina je doma iz Sovodenja in okoliških krajev. Včasih so bili tod čevljari, kovači, mizarji, danes pa sta le dve večji podjetji — Termopol in obrat loške Jelovice.

inž. Janko Pogačnik

Kot rečeno se je Termopol v 15 letih zelo razvil. Zdaj izdelujejo avtomobilsko opremo, pisarniške potrebščine, obloge za opremo stanovanj in prostorov, zahtevno tehnično embalažo in domače potrebščine, kot so albumi za značke, slike in podobno.

»Surovina za naše izdelke so plastične mase. Uporabljamo mehke, poltrde in trde PVC folije. Ti izdelki danes vse bolj nadomeščajo tekstil, usnje, papir in les in tehnički razvoj na tem področju še zdaleč ni končan. Zadnje čase imamo sicer nekaj težav s surovinami. Naftna kriza nas namreč že po svoje pesti. Nekaterih izdelkov ni moč dobiti, vso pa so se precej podražili. Naši glavni dobavitelji so Jugovinil, kranjska Sava, Cetinka in Violeta. Lani smo naredili za dobro milijard starih dinarjev izdelkov, letos pa predvidemo, da se bo vrednost proizvodnje povečala na 1,5 milijarde. Glede na težave s surovinami je to sicer precejšen skok, vendar sem prepričan, da bomo uspeli, saj imamo za okrog 70 odstotkov planirane proizvodnje že sklenjenih pogodb,« pravi direktor.

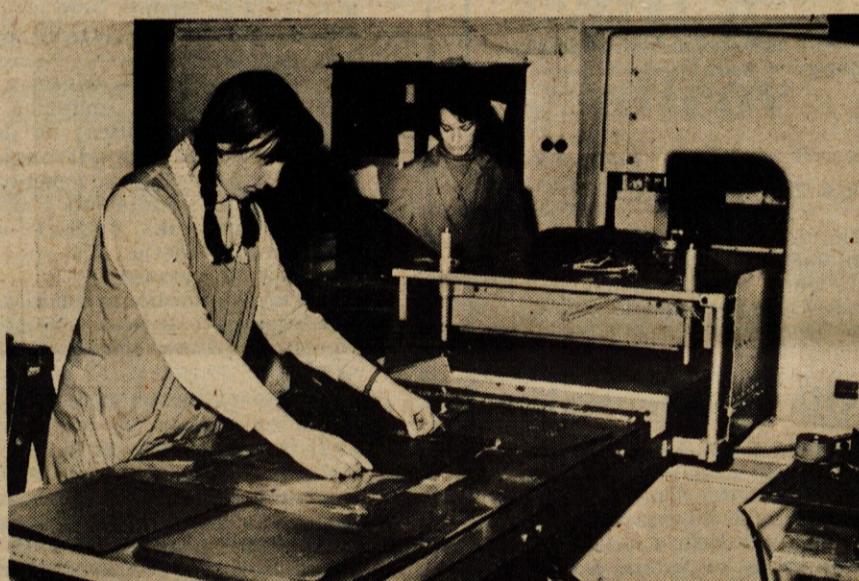
Eden glavnih ciljev, ki si jih je zadal kolektiv je, da bi iz obrtniške prerasli v industrijsko proizvodnjo. Prvi rezultati se že kažejo. Termo-

pol danes že opremlja avtomobile Cimosa Koper in IMV Novo mesto, z nekatero tehnično embalažo pa so pridrli tudi na zunanjem trgu. Tako so na primer dobili priznanje za posebne etuije za ročne diktafone v Zahodni Nemčiji.

»Vso skrb posvečamo razvojnemu oddelku. Ne moremo si namreč privoščiti, da bi čakali na kupce, mar več jih moramo z izdelki sami pridobiti. To pa nam trenutno še ne uspeva najbolje. Imamo moderne stroje, vendar v prostorih zadružnega in gasilskega doma ne moremo najbolje organizirati proizvodnje. Naš glavni cilj so torej novi prostori. Ta problem sicer že nekaj časa rešujemo, vendar upam, da ga bomo v bližnjem prihodnosti vendar rešili,« ugotavlja Janko Kalan, predsednik delavskega sveta, ki je v podjetju že od začetka 1960. leta.

Enako menijo tudi zaposleni. Prepričani so, da bodo potem lahko še več naredili, da se bo s tem tudi zasluge povečal. Z boljšimi delovnimi pogoji bodo tudi laže dobili nove delavce, več bodo lahko namenili za stanovanjsko gradnjo, za reševanje nekaterih komunalnih in drugih problemov. Seveda pa pri teh načrtih in željah računajo tudi na pomoč in razumevanje občine in širše skupnosti.

A. Žalar

Postopek pri predelavi plastičnih mas je dokaj zapleten. Na sliki je varilnica folij oziroma polizdelkov — eden najbolj pomembnih proizvodnih procesov v podjetju Termopol. — Foto: F. Perdan

Jelovica Šk. Loka — obrat Sovodenj

Drugo podjetje, ki poleg zemlje daje zasluzek prebivalcem Sovodenja in okoliških krajev, je obrat Škofješke Jelovice, kjer delajo okna, oziroma stavbno pohištvo. Zanimivo je nastanek tega obrata. Ko so v Sovodenju delali zadružni dom, je eden od domačinov naredil tudi okna in vrata. Potreb po tem stavbnem pohištву pa je bilo takrat (1947. in 1948. leta) še več. Tako je nastala obrtna dejavnost, ki jo je prevzela najprej kmetijska zadruga, kasneje (1963.), ko se je že zelo razmehnila, pa se je obrat pripojil k Škofješki Jelovici.

Prek 50 zaposlenih je danes v tem obratu, sami domačini in večina starejših. Šele pred kratkim so tu začeli iskati zasluzek tudi mlajši.

»Mladi bi sploh raje ostajali doma, če bi bile v Sovodenju večje možnosti za zaposlitev,« pravi Mirko Kalan, mojster oziroma izmenovodja v obratu. »Naš obrat se je v zadnjem času sicer precej razvil. Včasih smo predelali le nekaj deset kubikov lesa na dan, danes jih že kakih dvesto. Več lesa predelamo, kot ga je tod okoli. In še več bi ga lahko, če ne bi bili tako utesnjeni.

Cimpres bomo morali misliti na nove prostore, saj so danes moderni stroji dobesedno zatrpani z napol obdelanim lesom.«

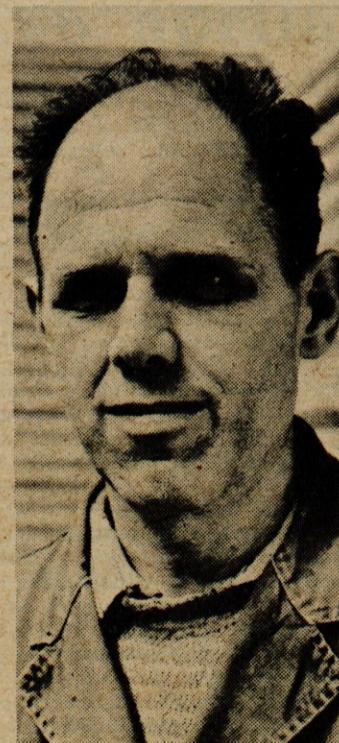
»Kako pa ste sicer zadovoljni z delom in pogoj?«

»Včasih smo slišali pripombe, da pri ustvarjanju celotnega dohodka podjetja Jelovica nismo najbolj zanimivi. Takšno prepričanje se je zdaj umaknilo in prevladalo je mnenje, da je obrat pomemben člen v proizvodnji verigi podjetja. Mislim, da se ne moremo pritoževati. Delamo na dve izmeni, imamo urejeno prehrambo,

no, osebni dohodki so nekako na občinskem poprečju. Morda je pri slednjih le malo preveč uravnivilovke. Precejšnja sredstva pa podjetje in sindikat v njem namenjata tudi rekreaciju. Danes ima na primer vsak član kolektiva možnost, da lahko poceni preživi dopust na morju. In čeprav imamo ljudje v teh krajih poleti veliko dela, vse pogosteje odhajamo za nekaj dni tudi na morje.

Lahko bi torej rekli, da je sovodenjski obrat Jelovice majhna proizvodna enota, vendar pomembna, tako za podjetje in tudi za občino kot celoto, še bolj pa za prebivalce in kraje v tem delu občine.

A. Žalar

Mirko Kalan

Otroci pomenijo srečo

Malo po poldnevu se je »princ« našega glavnega urednika s posadko, »glavnim« in avtorjem pričujočega zapisa, zgrizel v hrib proti Podjelovemu brdu. Po ozkih vijugasti cesti, mimo raztresenih kmetij nahuje pot vodila po podnožju Ermanovca do domačije Jožeta Rupnika-Gričarja po domače. Da imajo pri hiši številno družino, so nama dejali v dolini.

Ceprav povsem na slepo, sva že pri prvem poskusu potrkala na prava vrata. S tem pa, kot se je pokazalo, posel še ni bil opravljen.

»Moža ni doma,« je dejala žena Marija, »k sosedu je šel. Sicer pa sploh ne želim, da bi o naši pisali po časopisih.« Vse je kazalo, da bo treba oditi praznih rok. Šele, ko sta »posredovala« domača dva fanti in dekle, ter so vsi skupaj mami prigojavljali, naj vendar ne bo tako trmašta, je bil led prebit. Kajpak smo ob šilcu domačega potem prav lepo pokromljali.

»Naša majhna domačija, vsega 12 hektarov velika, je zredila štiri-

najst otrok,« je dejala Marija. »Sestaj najst bi jih sicer bilo, pa sta dva umrla. Najstarejšemu je 41, najmlajšemu pa 20 let. Danes so razkropljeni po vsem svetu. Dve dekleti sta v Švici, dve v Avstriji, en fant v Nemčiji, ostali pa so bliže domu.«

Ko smo spregovorili o otrocih in njihovih poklicih so domači potrebovali kar »zemljevid«, da je bilo mož izbrskati vse potreblne podatke. Ta zemljevid je bila fotografija izpred 13 let, ko so se zadnjic zbrali vsi otroci doma. In kot vidite, slo je

Anica je šivilja, Slavka izučena poštarica, a zdaj dela v Alpini, Marica kuharica, Jože čevljar, Frančka frizerka, Dorica zobna asistentka, Franci komercialni tehnik, Dominik delavec, Milan šofer, Jožica delavka, Cvetka gostinska delavka, Lojzka in Nikica delavki ter Edvard farmacevtski tehnik.

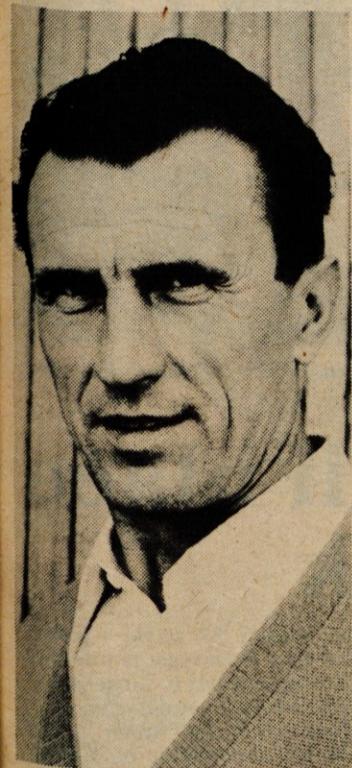
»Ob sobotah in nedeljah se nas vedno nekaj zbere doma,« je pripomnil sin Milan. »Očetu in mami prisločimo na pomoč pri delu. Kar za vikend imamo to našo kmetijo. Kot

Tako so fantje od kulturno-umetniškega društva Boštjan Jezeršek svojim sovaščanom najavili prihod ekipe Glas. Ležički parček sredi deloma zakrite reklame za prihodnji film je bil viden ravno toliko, da je zbudil pozornost mimoidočega. In ni vrag, da med ugibanjem, kaj se še skriva zadaj, radovednež ne bi opazil tudi plakata, ki vabi na novinarski večer, so najbrž sklepali organizatorji. Polna dvorana v zadržnem domu je dokazala, da so imeli prav. (ig.) — Foto: F. Perdan

Boli me, če vidim propadati kmetijo

»Podoba kmetijstva v naših krajih se je spremenila. Včasih smo sejali in sadili vse od ovsa do ječmena, prosa in ajde. Danes teh posevkov skoraj ni najti. Večina se nas ukvarja z živinorejo, ki daje tudi največ dohodka. Mleka odkupimo dnevno le okrog 300 litrov. Dohodek od gozda je pomemben le za tiste redke kmete, ki posekajo letno

Janez Treven

od 70 do 80 kubikov lesa. Povprečni letni etat v naših krajih pa znaša 15 ali 20 kubikov.«

Tako mi je pripovedoval Janez Treven iz Laniš nad Sovodnjem, kmet iz vasi tik ob starji jugoslovensko-italijanski meji, in vodja proizvodnega okoliša Sovodenj Kmetijske zadruge Škofja Loka. Zadruga ima v Sovodnju tudi trgovino z želenino in stvarmi, ki se na kmetiji potrebujejo vsak dan. Kupijo jih v Sovodnju in jim ni treba v Škofjo Loko, Gorenjo vas, Cerkno ali Idrijo. Zadržuji proizvodni okoliš obsegajo naselja Sovodenj, Laniše, Podjelovo brdo, Novo in Staro Oselico, Hobovše, Koprivnik in Javorjev del ter del Primorske: Cerkljanski vrh, Jazne in Mrzli vrh. Velikih kmetov, ki jim dajejo zemlja, živila in gozd edini dohodek, je le 10 ali 11. Ostali, tudi močnejši, so zaposleni.

»Samo industrija ljudi lahko zadrži doma,« pripoveduje Janez Treven. »Kmetijstvo, pa naj je še tako opremljeno in tudi dopolnjeno s kmečkim turizmom, jih ne bo. Domače tovarne morajo dati ljudem osnovni zasluzek, kmetijstvo pa dopolnilnega. Škoda, da bi ljudje še naprej odhajali ali se vozili na delo v Idrijo, Cerkno in Škofjo Loko. Boli me, če vidim kmetijo propadati. V Sovodnju in okolicu je nekaj samih starejših kmečkih fantov, ki bodo težko dobili življenske družice, pomočnice in gospodinje. Takim posetom se obeta tragičen konec. Sodim, da je za kmečki poklic med fanti vseeno več zanimanja kot med dekleti. Ne vem, kje je vzrok? Ali v osnovni soli mladini ne povedo, da obstaja pri nas tudi kmečki poklic, nič manj vreden kot avtomehanik, električar itd. Vendar tako navduševanje mladih nič ne pomaga, če razmere za razvoj kmetijstva ne bodo obeta-

joče. Štiri otroke imam in računam, da bo ostal eden na domu. Če bom pa spoznal, da bo v primerjavi z drugimi prikrajšan, mu bom svetoval, naj isče kruh drugje.«

Sovodenjski zadružni okoliš je dosegel predvsem pri mehanizaciji in živinoreji največji napredok. Le redke so domačije brez kosišnice. Traktorji so se množične pojavili pred tremi, štirimi leti. Danes jih je prek 50. Vendar je pri nakupu mehanizacije, primerne za te kraje, kjer večkrat tudi najmočnejši stroj omaga in so delu kos le roke, precej težav. Zadruga je lani odobrila kredite za traktorje, le-teh pa ni. Enako bi lahko trdili tudi za obračalnike.

Živinorejska »revolucija« se je začela pred 15 leti. Cikasto pincavsko pasmo zamenjuje ob podpori zadruge simentalska in lisasta. Pred leti je zadruga kupovala predvsem na Štajerskem od 80 do 100 okrog 200 kilogramov težkih telic in jih dajala

v pitanje. Splačalo se je. Prodajna cena je bila višja od nabavne. Danes je obratno. Telice za vzrejo prodajajo po 2350 starih dinarjev za kilogram, za kilogram spitane živali pa dobi kmet 1500 dinarjev. To pomeni, da redi kmet žival najmanj pol leta zastonj.

»Naša zadruga s pospeševalno službo, za katero odgovarjajo trije agronomi, pomaga kmetom in jim svetuje,« nadaljuje Janez Treven. »Hranilno-kreditna služba deluje že več let in obrača precešnjem denar. Za gradnjo gospodarskega poslopja ali nakup strojev lahko dobi kmet do 2 starca milijona kredita z obrestno mero 3 odstotke. Kooperacijski krediti so druge vrste kreditov. Hranilna služba jih daje za nakup gnojil, semen in plemenitve živine. Obresti dosegajo 6 odstotkov. Ti krediti so dobrodošli posebno spomladni, ko mora kmet

naenkrat kupiti semena in gnojila, denarja na kupu pa toliko ni. Tretje »sorte« krediti so srednjeročni krediti, ki jih dajemo za 5 ali 8 let, v izjemnih primerih pa tudi na daljšo dobo.«

J. Košnjek

Ignacovi piščančki

V Sovodnju oziroma njegovem delu, ki po besedah domačinov »še k mestu spada«, je 61-letni kmet Ignac Kržišnik postavil 11. marca leta 1967 nenavadni hlev. Preden stopiš vanj, moraš temeljito očistiti čevlje in v posebnem bazenčku pred vratim razkužiti čevlje. Šele nato prijazni gospodar Ignac odpre vrata. Znajdeš se pred na 30 stopinj Celzija centralno ogrevano dvorano, polno krmilnic in razsvetljeno z infražarnicami, ki gore noč in dan. Gorje, da bi ugasnile v centralnem odpovedala! V hlevu ni štirinožnih rogatih živali, temveč več tisoč črkajočih piščančkov, ki se ob vsakem obiskovalcem gibu zdrzno in plašno stisnejo drug k drugemu. Nebogljene rumenokljune živali pridejo v Kržišnikovo piščančko, ko so stare eden. Potem jih gospodar in predvsem njegova žena Slavka in sin Marko noč in dan krmijo od 53 do 58 dni. Ko od 1,60 do 1,85 kilograma težke živalce odpeljajo in jih naslednji dan v klavnici Emone zakoljejo, pride v Kržišnikov hlev nova pošiljka 10.000 enodnevnih piščancev, ki jih je zvalila umetna kokila. To se ponovi petkrat na leto. Ignac Kržišnik, ki ima sicer 12 hektarjev skupnih površin in precej številno čredo pitancev, dobi za vsak kilogram žive teže piščancev 151 starci dinarjev.

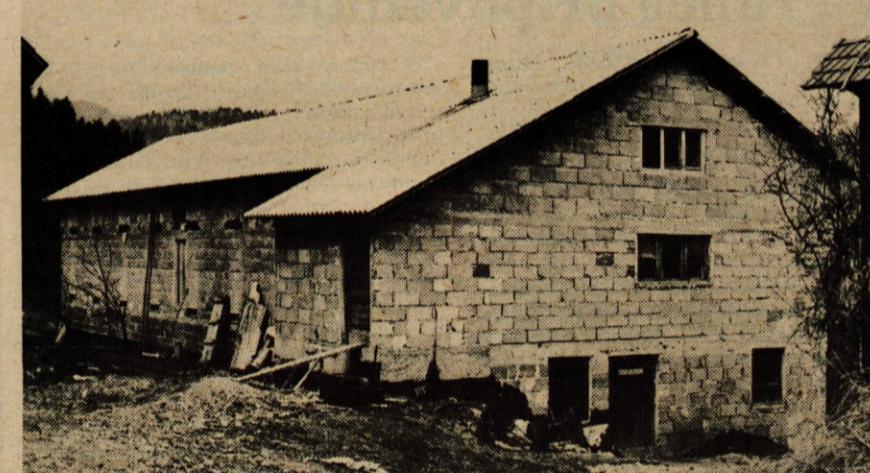
Kako je Ignac Kržišnik začel s kooperacijsko rejo piščancev? L. 1965 je na kmetijskem sejmu v Veronu opazoval vzorec brojerjev. Drugo leto je na sejmu v Novem Sadu srečal prijatelja, ki je bil zaposlen pri kombinatu Pivka. Le-ta mu je

pripovedoval o vzreji piščancev in ga navdušil. Na loški zadruži se je zanimal za kooperacijsko rejo, vendar pravega odziva ni bilo. Odšel je na tedanjeno ljubljansko Perutnino. Sprejeli so njegove namere in postal je kooperant. Sodelavec Perutnine dr. Herugot mu je pomagal in svetoval. Ignac je naredil strogi obvezni tečaj rejca. 1. junija leta 1966 je dobil prvih 1500 enodnevnih piščancev. Kar v zgornje prostore skedenja jih je dal. Želel je zgraditi novo piščančko. Perutnina mu je dala kredit brez obresti, pomagala mu je loška zadružna, doma pa so izbrskali vse skrite denarne rezerve. Leta 1967 je hlev sprejel prve piščance.

Danes je Ignac Kržišnik eden redkih rejcev piščancev na Gorenjskem (v loški občini se s tem ukvarja še Franc Gantar iz Hobovščine) in trdn sodelavec Emone iz Ljubljane, obrata Kooperacija. Obrat mu da piščance, krmila, strokovno pomoč, Ignac pa mora skrbeti za prostore, elektriko, vodo, razkužila, zdravila, vitamine itd. Na mesec plača za elektriko skoraj 300.000 starih dinarjev. Z vzrejo piščancev dobi veliko kvalitetnega gnoja. Sam ga niti potrošiti ne more. Da ga sosedom kot zahvalo za pomoč pri nakladanju vzrejenih piščancev.

Ignac Kržišnik je s sodelovanjem z Emone pri vzreji piščancev zadovoljen. Tudi čez dohodek se ne pritožuje. Če so kooperacijski odnosi čisti, urejeni in stimulativni, potem rejcu ni žal tudi noči, ki jih prebije ob živalicah.

J. Košnjek

Ignac Kržišnik vzredi v tem hlevu letno okrog 50.000 piščancev

Novinarski
večer
v Sovodnju

Veliko zamisli, le časa je premalo

Janko Kalan

stavah ljubitelji filmske umetnosti, «pravi tajnik društva Janko Kalan.

Na programu društva so seveda tudi pripravljanje raznih prireditev ob različnih praznikih. Posebno lepo jim je uspelo novoletna prireditev, pa tudi obisk je bil izreden. »Kadar pripravimo igro,« trdi tajnik društva, »imamo vedno polno dvorano, saj nas Sovodenčani radi pridejo pogledat.«

»Z našim programom pa je tako,« meni tajnik društva, »zamisli imamo skoraj več, kot pa potem zmoremo opraviti. Že nekaj časa si prizadevamo, da bi pripravili nekakšno veselo popoldne, pa se nam vedno ustavi pri težavah s časom. No, nekateri so tudi čez mero zaposleni, pa vseeno najdejo čas za delo v društvu.«

Denarja v društvu ni veliko, saj dotacija skoraj ne obstaja. Tudi povezava z občinsko zvezo kulturno umetniških društev je dokaj slaba, in to, kot pravi tajnik, ni samo krivda društva. Društvo pa se lahko pohvali s sodelovanjem z mladinsko organizacijo.

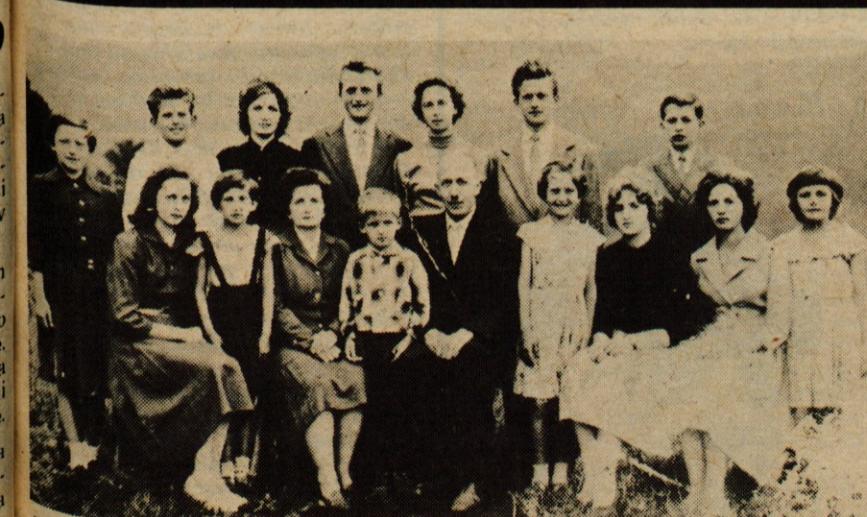
Tudi knjižnico imajo, kakih 350 knjig je v njej, vendar pa je zadnje čase izposoja skoraj docela zamrla. Če bi samo po izposoji knjig ugotovljali, ali Sovodenčani kaj berejo, potem bi bila slika kaj slaba. Tudi za potupočno knjižnico ni posebnega zanimanja. Sovodenčani pa si gotovo knjige kupujejo v knjigarji. L. M.

Domačina brata Rihtarič sta v soboto doživelva svoj ognjeni krst. Na prvem javnem nastopu sta za Sovodenčane, okoličane in goste iz svojih instrumentov — harmonike in orgel — izvabila nekaj poskočnih viž.

Člani kulturno umetniškega društva »Bostjan Jezeršek« iz Sovodnja Mira Peternej, Janko Bevk (na sliki) ter Tine Bašelj so na sobotnem večeru zaigrali krajši odломek iz igre »Iz viharja v zavetje«. Celotno delo bodo sovodenčani igralci že v aprilu zaigrali na domaćem odru.

Pred trinajstimi leti so se Gričarjevi fantje in dekleta zadnjikrat zbrali v skupaj pod domačo streho. Se jim bo uresničila želja, da se bodo letos ponovno zbrali prav vsi pri mami in očetu?

»Lepše se nismo imeli nikoli kot zdaj,« pravi mama. »Vsi otroci, razen treh, so že poročeni in prav pogosto naju obiskujejo. S seboj pa pripeljejo vnake. Petnajst jih imava!«

»No, saj tako hudo pa res ni bilo,« je dejala mama, ko sva se poslovila in vrnila v dolino. J. Govekar

Stanovanjsko podjetje Radovljica

po poprejnjem soglasju vlagatelja
prodaja naslednje nepremičnine:

družinsko stanovanjsko hišo v Kropi št. 20, enonadstropno in podkleteno, z uporabno površino 123 kv. m. Izkljucna cena je 105.639 din.

Prodaja se bo izvedla z zbiranjem pismenih ponudb, ki jih je treba poslati na naslov Stanovanjsko podjetje Radovljica do 20. aprila 1974 v zaprti ovojnici, na kateri mora biti označeno: ponudba za nakup stanovanjske hiše.

Ponudnik mora vplačati 10 dni pred potekom razpisnega roka kavcijo v znesku 5 % od izklicne cene. Kavcija se vplača na račun številka 51540-601-12409. — Stanovanjsko podjetje Radovljica.

Hiša je zasedena. Nositci stanovanjske pravice imajo predpravico nakupa po določilih 34. čl. zakona o lastnini na delih stavb.

Pogoji prodaje:
50 % kupnine se plača takoj po podpisu kupoprodajne pogodbe, ostalih 50 % kupnine pa v 15 letih z 2 % obrestno mero.

Kupec nosi vse stroške v zvezi s kupno pogodbo, to je legalizacijo podpisa, stroške zemljiškognjičnega prenosa, prometni davek, stroške razpisa in eventualno druge podobne stroške.

GLAS 7
Sobota, 30. marca 1974

Popoldne šola sameva

Poljanski hribi, kakorkoli so že privlačni in lepi za dolince, pa so lahko posebno pozimi velika prepreka na poti v dolino. Takrat je pot nemalo težavna za šolarje, ki morajo pregaziti pot do podružnične šole v Sovodnju, naprej proti Gorenji vasi, kamor hodijo šolarji od 4. razreda naprej pa je potem pot z avtobusom že precej lažja. Kadar zapade visok sneg, pa so kak dan ali dva poti za nekatere kraje tod okoli za otroke še posebej povsem neprehodne.

»Zadnji sneg, ki je zapadel v začetku marca, je bil previsok za otroke iz Stare Oselice in še nekaterih krajev, ki so tudi ob lepem vremenu oddaljeni od Sovodnja kako uro hoda,« pravi vodja podružnične šole Franc Pintar. »Naša štirirazredna šola v Sovodnju ima zelo velik teritorij, saj jo obiskujejo celo otroci iz sosednje idrijske občine. Večina otrok mora prehoditi pot do šole. Mislim, da se od 50 učencev le štirje vozijo. Za naše kraje ni uporabno niti kolo, saj ni da bi tiščal v tak breg kot ponekod je, še kolo.«

Sola v Sovodnju je ena od šestih podružničnih šol centralne šole Ivana Tavčarja v Gorenji vasi. Kombiniran pouk v nižjih dveh razredih ima Dragica Gnezda, višja razreda pa Franc Pintar. Učenci imajo pouk samo dopoldne, le zdaj je živžav v šoli tudi popoldne, ko se privajajo na šolske klopi tudi otroci iz male šole.

»Popoldne pa naša šola običajno sameva,« pravi učitelj Pintar. »Zaradi oddaljenosti otrok je dokaj težavno organizirati kakšno izvensolsko dejavnost, pa tudi starši radi vidijo, da otroci postore tudi kaj doma. Zgodi se tudi, da zaradi dela na kmetiji trpi tudi šolsko delo. To pa predvsem jeseni in spomladi.«

Sola ima tudi telovadnico, v kateri je oprema primera za vadbo nižjih razredov, vendar pa prostor za kake igre ni povsem primeren, saj je prenizek. Zdaj ko se je začelo lepo vreme, pa bodo otroci tako veliko zu-

naj, posebno na dvorišču. Tam so postavili mizo za namizni tenis, radi pa se pomerijo tudi v košarki. Prav zdaj si prizadevajo, da bi ta prostor primerno uredili. Šola je že kupila koše, mladinska organizacija, s katere šola lepo sodeluje, pa je poskrbela za mrežo okoli šolskega dvorišča, da ne bo prav vsaka žoga ušla po bregu navzdol. Ko smo že pri urejanju šolskega dvorišča, je Franc Pintar počivali prizadevne učence, ki so lani pomagali pri zaključnih delih za novo kanalizacijo.

»Ali podružnična šola, kot je vaša, v opremi kaj dosti zaostaja za drugimi šolami?« V opremi morda niti ne, saj smo letos dobili nekaj sodobnih učil kot so grafskop, diaprojektor in magnetno tablo. Je pa stavba že precej stara in dotrajana, vzdrževanje take stavbe pa je draga.«

Morda še posebnost podružnične šole v Sovodnju: vsi učenci si lahko za minimalno odškodnino sposodijo šolske učbenike iz šolske knjižnice. To, za kar se nekateri šole v drugih občinah že nekaj časa prizadevajo, a jim uspeva le delno, je šolam na tem področju uspelo. Prav vsi učenci brez izjemne dobe učbenike v šoli.

Po zaključenem četrtem razredu je seveda treba na centralno šolo v Gorenjo vas, kjer Sovodenjčani zaključijo osemletno šolanje; no, morda kdo občipi tudi v kakem nižjem razredu, tako kot se dogaja povsod drugod. »Ravno jih s kolegično dobro vpeljeva v šolsko delo, ko dobijo izkušnje v nastopanju na raznih prireditvah, pa je četrti razred zaključen, in spet se začenja delo z novimi učenci. Kam gredo po osemletki? Zelo različno. Zadnje čase se jih vse več odloča za srednje šole, vozijo se v Škofjo Loko in v Ljubljano, precej jih gre v poklicne šole, saj jih čaka delo v teh industrijskih obratih, ki jih imamo v Sovodnju, nekaj pa jih seveda ostane tudi doma na kmetijah, zraven pa hodijo še na delo, da je kak dinar več pri hiši.«

L. M.

Ročno delo še nikoli ni bilo dobro plačano

Čeprav je bilo klekljanje čipk še tako dolgo nazaj ena od glavnih zaposlitev žena in deklet in postranski zaslužek marsikaterega moškega, danes v Sovodnju že težko najdemo čipkarico, ki se s to zanimivo in zahodno obrsto ne bi ukvarjala le pri ložnostno. Domača tovarna Termopol in obrat Jelovice ter drugi obrati v Poljanski dolini jim nudijo dovolj priložnosti za zaposlitev in boljši zaslužek. Zato se le redka dekleta še naučijo predevati klekeljne.

»Sedem let mi je bilo,« se spominja Helica Eržen iz Sovodnju, »ko sem se naučila klekljati. Tedaj smo doma, rojena sem bila v Lanišah, vsi delali čipke. Atu je šlo to delo še najbolje od rok. Le dve starejši klekljari v Sovodnju sta ga ugnali. Naslednjem zimo sem že s klekljanjem zaslužila toliko, da sem si za pomlad kupila novo obleko. Kako sem bila važna, ko sem se v nedeljo srečala z drugimi otroki.«

»Kakšne so bile včasih čipke?«

»Vzoreci so bili veliko bolj zapleteni kot so pri moderni čipki. Nekateri so znale izdelati le najbolj izurjene čipkarice. Spice so sestavljale cvetke, krogli, ribice, talarčki in drugi vzoreci.«

»Kam ste čipke prodajali?«

»Naša mama so jih nosili v Žiri. Tam jih je odkupoval velik vaški trgovec. Ko so se vrnila, smo imeli doma pravi mali praznik. Četr kilograma sladkorja so kupili, pa za dinar čaja in pol litra vina. In doma smo pili pravi čaj s pravim sladkorjem in vinom. Drugače smo tedaj poznali le saharin. Ker je bila meja z Italijo blizu, so čipke nekaterje korajne ženske nosile prodajat v Idrijo, ki je bila takrat na italijanski strani. Nazaj so prinesle rute, perilo ali blago za obleko. Že takrat je obleka, ki je bila kupljena prek meje, veljala za bolj nobel.«

»Je bil zaslužek dober?«

»Zelo slab, a ker drugega ni bilo, je vsak dinar prav prišel. Sedaj je zaslužek veliko boljši, čeprav ročno delo še nikoli ni bilo zares dobro plačano.«

»Kdaj je čipkarstvo začelo zamirati?«

»Prva leta po vojni se je v Sovodnju klekljalo kot še nikoli prej. Tedaj niti za moške ni bilo zaposlitve in so se nekateri družine preživljale samo z izdelovanjem čipk. Ko pa je steklo delo najprej na žagi in zatem v mizarskem obratu in ko so odprli Termopol, so najprej

vrgli punkeljne v kot možje. Za njimi pa so čipkarstvo začele opuščati tudi ženske.«

»Boste ostali zvesti klekljanju?«

»Najbrž, če bo le zdravje dopuščalo. Na to delo sem se že tako navdala, da brez njega skoraj ne bi mogla. Pa tudi časa imam dovolj. Otroci so odrasli in živijo po svoje. Da mi ne bi bilo dolgčas, rada sedem za punkelj.«

Pagonov France pričoveduje

Če kam, potem v Sovodnju moraš zaviti k Francetu Pagonu, 74-letnemu upokojenemu cestaru, ki je pravi živi leksikon. Klub grčavim dlanem bolj spominja na častiljivega univerzitetnega profesorja kakor pa na človeka, ki sta mu bila kramp in lopata 35 let neločljiva sotnika. Dasi v osebnih dokumentih piše, da je končal le nekaj razredov osnovne šole, ima v glavi več kot marsikater akademik z doktorskim naslovom. Tokrat smo ga obiskali predvsem zaradi bogatega arhiva dokumentov o preteklosti okoliških vasi, arhiva, ki bi zagotovo navdušil slehernega etnologa. Brez oklevanja je ustregel naši prošnji ter odprl predale, polne starih zabelež, rokopisov in listin — pa še pomagal nam je izločati najbolj sočne podatke za novinarski večer.

Brez Pagona, denimo, bi najbrž nikoli ne izvedeli, da so leta 1919 v Sovodnju razsajale črne koze, za katerimi je v kratkem času pomrlo 10 ljudi. Epidemija je bila verjetno posledica neurenejnih povojnih higieničnih razmer.

A pustimo črne koze in raje polejmo, kateri može so v preteklem stoletju, v dobi, ko je sovodenjski kot doživeljaj največji razcvet obrtništva, ponesli slavo poljanske nadarenosti daleč čez meje loškega ozemlja. Kot najstarejšega vsekakor velja

Prek 200 gledalcev v dvorani sovodenjskega zadržnega doma je z zanimanjem prisluhnilo več kot dve uri dolgemu programu.

Vsako leto so mi kupili hlače in včasih klobuk

Ko sem vstopila v Milnarčkovo hišo v Sovodnju, kjer živila Angela in Lojze Jereb, se niti predstavljalni nito bilo treba. »Vi ste pa od Glasa, je že hkrati s pozdravom rekla gospodinja. »V časopisu smo prebrali, da boste danes prišli v Sovodenj in ker niste od tukaj, ste prav gotovo novinar. Vstopnice za zvečer sva že kupila in ata se je že obril, da ne bova zamudila,« je nadaljevala. In že je hitela pristavljati vodo za kavico in ko je ata odprl še steklenico cvička, smo se že pogovarjali kot bi se poznali že dolga leta.

Ata Lojze je bil rojen v Opalnah nad Žirmi. Njegov oče je imel majhno bajto in veliko otrok. Kar osemnajst se mu jih je rodilo v dveh zakonih. Lojze je bil trinajsti.

»Devet let mi je bilo, se spominja, ko sem šel k sosedu za pastirja. Denarja nisem dobil, le vsako leto so mi kupili hlače in včasih klobuk, da sem mogel v nedeljo k maši. Tri gospodarje sem zamenjal in iz pastirja sem zrasel v hlapca.«

Ko mu je bilo devetnajst let, ga je sosed, ki je imel sina čevljarja, vprašal, če bi se hotel izučiti tega poklica.

»Tega sem bil zelo vesel. Čevljarja sem si predstavljal kot gospoda. Pozimi je hodil od kmeta do kmeta, sedel je na toplem v hiši, zbijal in šival čevlje in dobro jedel. Jaz pa

sem bil vse dni le v hlevu in na štali in sem v hišo hodil le jest. Seveda potem ni bilo tako prijetno kot sem si predstavljal. Zlasti tedaj ne, ko sem bil vajenec.«

Kot izučen čevljar je Lojze najprej delal pri Gantarju v Novi vasi pri Žireh-petnajst let. Po vojni pa je bil vse do upokojitve zaposlen v Alpini. V tem času se je oženil prvič in v zakonu se mu je rodilo šest otrok in potem še drugič, vendar je spet ostal sam.

»Nekoč sem, približno šest let je od takrat, bil po opravkih v Sovodnju. Srečal sem se z Angelo. Poznala sva se že od prej. Ker sva bila ova vdovca, sva drug drugemu potarnala, kako sva osamljena in potem sva se drug drugega usmilila in se vzela,« se sreča vse v hodomušno spogleduje.

Lojze je s seboj prinesel čevljarsko orodje in že kmalu po prihodu v Sovodenj, je imel dovolj dela s popravili in tudi nove čevlje še zbijate. Pa še enega konjička imena.

»Že dobrih petdeset let se ukvarjam tudi s čebelarstvom. Prvi panj sem kupil za svoj prvi zaslužek v tovari. Seveda ni dovolj samo postaviti čebelnjak in vanj vložiti panje, s čebelami je tudi veliko dela. Pa veselje je treba imeti.«

Kaj pa mama? Ko je šla v pokoj, skoraj pol leta je že tega, je poiskala na podstrešju punkelj in klekeljne in ob zimske večerih spet dela čipke.

»Majhno pokojino imam in da me ne bi ata dali služiti na kmete, moram še malo zaslužiti,« pravi.

L. Bogataj

Med našim enodnevnim obiskom v Sovodnju smo se minulo soboto seznanili tudi s 76-letno Alojzijo Kosmačem, kmetico, gospodinjo in klekljarko, ki sta je novinar in foto-reporter založila pred pragom njene skromne domačije. Spretno kot kaka mladenka je vihtela lesene klekeljne, na hrbitu starega punklja pa so zapleteni vzoreci pravkar začeli dobivati obliko prelepega okrasnega prtiča. Vse življeno, od 6. leta dalje, izdeluje čipke, je povedala in žalostno pristavila, kako danes za to žalhtno obrt pri mladih ni nobenega zanimanja. Včasih so ji bili menda vdani fantje in dekleta, možje in žene. In zdaj? Zdaj je v Sovodnju le še 10 aktivnih čipkaric. »Pre slabu nas plačujejo,« je ugotovila Kosmačeva in otožno dodala, kako so čipke po vojni prinašale v hišo več denarja kot ga je zaslužil mož — golcar v enem mesecu. Ko smo si potlej segli v roke, ni nihče niti slutil, da bo nenadna smrt že čez tri dni prekinila Lojkine načrte. V torek so spretini prsti obmirovali — za zmeraj. Kdo ve, ali jim je uspelo dokončati tisti čudoviti prtiček? Pričajoči prispevek zato posvečamo spominu na njihovo lastnico, spominu na klekljanje in klekljarkice, ki jih je zdaj v prijazni vasci pod Ermanovcem ostalo samo 9. I. G. — Foto: F. Perdan

Franc Pagon

Konfekcija Mladi rod Kranj

odbor za kadre razglaša
prosti delovni mestni:

1. FAKTURISTA
2. TRGOVSKEGA POMOČNIKA

Pogoji:

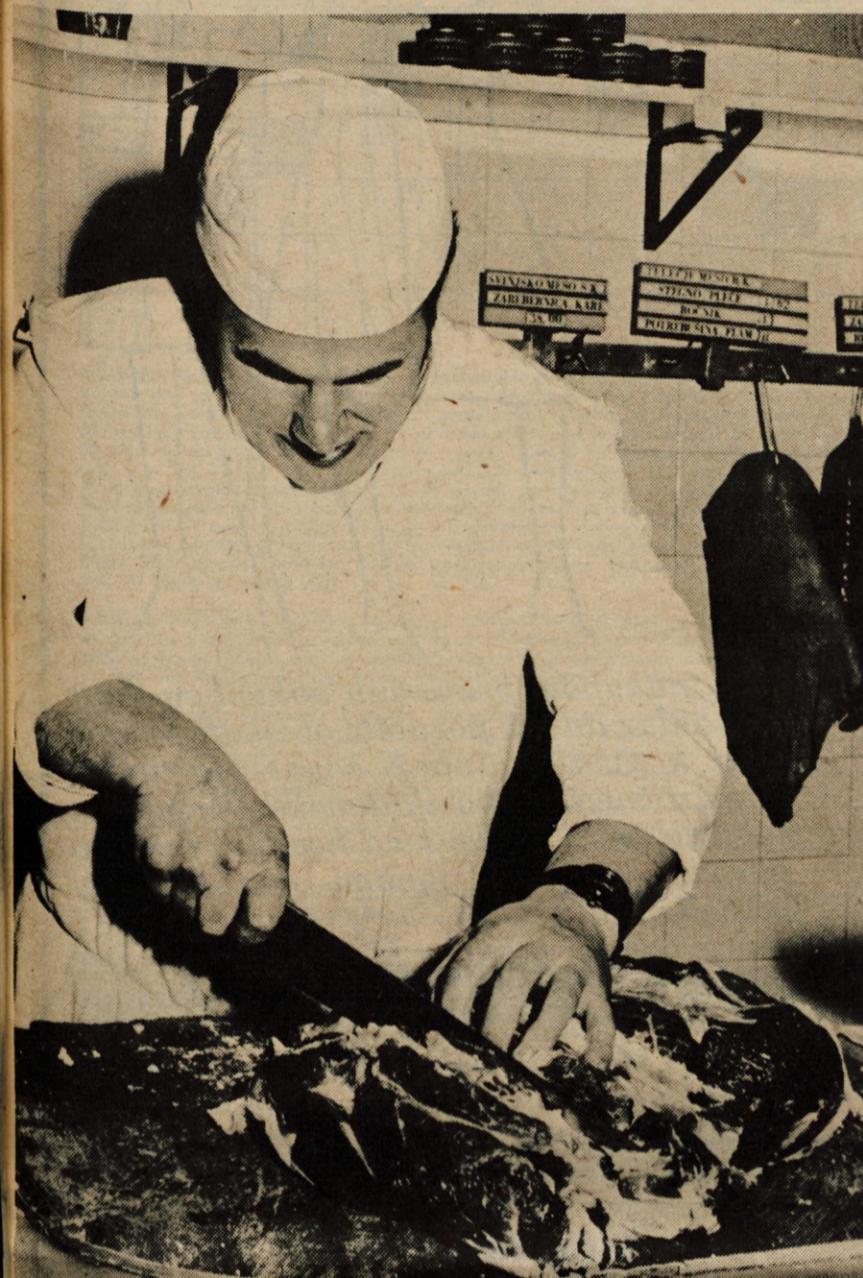
1. ekonomski ali upravno administrativni tehnik

2. končana trgovska šola

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti sprejema splošni sektor, Kranj, Pot na kolodvor 2. Razglas velja 7 dni po objavi.

Poštenost mesarjev na tehtnici

13 »gospodinj« je prejšnji petek v 13 prodajalnah mesa nakupilo za 909,55 dinarja mesa in mesnih izdelkov. 9 je bilo oškodovanih za 33,87 dinarja, v 4 prodajalnah pa bi bil lahko račun večji. — Ni vseeno, če namesto stegna dobite bočnik — Akcija kranjske tržne inšpekcije

Ali je mlado pitano govedo ali ni; ali je bočnik ali stegno? Gospodinje, ni vseeno, kakšno meso naročite in kaj potem dobite. Razlika je tudi v ceni.

Povod za akcijo, ki je bila prejšnji petek dopoldne v večjih potrošniških središčih v Sloveniji, so bile precej pogoste pripombe in pritižbe potrošnikov na pravilnost poslovanja mesarskih podjetij in prodajalnih na poštenost mesarjev. Republiški organi so pravzaprav akcijo pripravljali že dlje časa. Naključje pa je hotelo, da je bila prejšnji petek, torej ravno v času, ko smo pri nas priča svojevrstni »mesni krizi«. Gre za to, da je trenutno mesa dovolj zaradi znane omejitve izvoza mesa v nekatere države evropske gospodarske skupnosti. Slo je torej tokrat za pravilnost poslovanja in poštenost mesarjev.

Akcija se je v večjih potrošniških središčih začela točno ob 10. uri dopoldne. Za Gorenjsko so se republiški organi odločili, da je treba napraviti preskus v Kranju. Kranjska tržna inšpekcija se je akcije lotila v sodelovanju s sanitarnim in z veterinarskim inšpektorjem. Namišljene gospodinje so dobile nalogu, koliko in kakšnega mesa in mesnih izdelkov morajo kupiti. Vsaka nakupovalka je pred prodajalcem oziroma mesarjem spravila kupljeno blago v naprej pripravljenem vrečko in zahtevala račun. Potem pa je vse skupaj oddala inšpektorju, ki jo je čakal pred mesnicico. Takoj po nakupu so meso v prostorih tržne inšpekcije stehali na posebni, pregledani tehtnici. Pri tem pregledu sta sodelovala tudi sanitarni in veterinarski inšpektor.

PIČLA POŠTENOST

Namišljene gospodinje so obiskale 13 prodajalna mesa: 7 pri Kmetijskem živilskem kombinatu Kranj, 3 pri Kmetijskem gospodarstvu Škofja Loka, 1 pri Veletrgovini Živila in 2 zasebna mesarja. Takšen sestav prično ustreza tudi razmerju prodajalnega mesa in mesnih izdelkov v kranjskih občini.

Vse »gospodinje« so v omenjenih prodajalnah plačale za kupljeno meso in izdelke 909,55 dinarja ali vsaka poprečno 70 dinarjev. Prva ugotovitev po pregledu in analizi je bila, da so cene mesa v podjetjih pravilne. Z drugimi besedami to pomeni, da omenjena podjetja v nobenem primeru niso navajala cen oziroma delala prekrške.

Drugična pa je bila slika v posameznih prodajalnih. Kar precej je bilo primerov, da jeziček na

narja preveč), prodajalna Veletrgovina Živila v Globusu (1,88 dinarja), prodajalna KŽK na Titovem trgu (1,09 dinarja) in prodajalna Kmetijskega gospodarstva Škofja Loka na Orehku (0,29 dinarja preveč).

Zanimivo pa je, da se je en mesar zmotil tudi v korist potrošnika. Svinjsko stegno je zaračunal 7,65 dinarja premalo, hkrati pa kranjsko klobaso za 25 par preveč. Tako se je pri skupnem znesku zmotil za 6,93 dinarja v svojo škodo.

Edini, ki bi lahko vsako vrsto kupljene mesa zaračunal več kot ga je, je bil zasebnik Franc Kalan iz Stražišča. Račun v tej prodajalni bi bil lahko za 2,90 dinarja večji kot je bil.

Končen pregled pokaže, da so »gospodinje« plačale v devetih od 13 prodajal za 33,87 dinarja preveč. V treh prodajalnah je bil račun manjši kot bi bil lahko, vendar so tod nekatere vrste mesa zaračunali preveč, druge pa premalo. In le v enem primeru, kot rečeno, je bil znesek pri vsaki vrsti mesa manjši

kot je dovoljeno po ceniku. Ce pa vzamemo poprečje, so gospodinje v vseh 13 prodajalnah plačale za 4 odstotke več, kot bi smel znašati račun. Ali z drugimi besedami: pri vseh 13 kupcih so imeli končno korist (če o njej lahko govorimo) mesarji in ne potrošniki.

BOČNIK ALI STEGNO NI VSEENO

Za konec dodajmo še dve, tri ugotovitve. Svoje čase si v prodajalnah mesa lahko prebral tudi takle napis: »Pomni draga, da meso se brez kosti ne vaga!« Ali pa: »Biki, krave, ovce in koze, brez kosti nikjer se ne dobre.« No, danes je, vsaj kar se cen tiče, malce drugače. Za meso je takšna, za kosti pa drugačna cena. Seveda je kosti tudi treba prodati. Kaže pa, da danes mesarji kosti kar radi prodajajo. Akcija je namreč pokazala, da so ponekod namesto govejih dali tudi svinjske kosti. Ponekod pa so jih tudi računali kar po enotni ceni.

Druga ugotovitev, ali bolje povedano nasvet, je, naj bodo gospodinje pri nakupu mesa čim bolj pozorne. Za nekatere včasih slišimo, da so še celo preveč »sitne«. Najbolj pametna je ravno pravljena mera. Toliko pozonosti vsekakor velja posvetiti vsakemu mesarju, da ne boš dobil bočnik, plačal pa stegno. Bočnik je namreč le precej cenejši od stegna.

In še nekaj. Kaže, da se včasih nekatere mesarji zmotijo tudi pri kranjskih klobasah. Prodajajo jih kar po kosih, čeprav je cena odvisna od teže. Med to akcijo je bilo kupljene sedem kranjskih klobas. Kar štiri so bile predrage — od 3 do 38 par.

Zvedeli smo, da bodo v prihodnje inšpektorji še imeli tovrstne in podobne akcije. Gre za poštenost, točne tehtnice in pravilno računanje. In tokrat? Primerno prekrškom boš izjemno hude tudi kazni.

A. Žalar

Če si mladost nadene modro uniformo

Kadeti iz Tacna vnašajo »prepih« v miličniške vrste

»To so sitni! Niti na stranskih potekh nisi več varen pred njimi,« se mi je oni dan potožil bežni znanec, ki mu bodo oblasti zaradi vožnje pod vplivom alkohola v kratkem odvzele vozniško dovoljenje. Seveda je imel v mislih miličnike. Le-ti so namreč resnično vedno bolj »sitni«. Vedno popolnejši je nadzor nad cesto, vedno manj kršilev uide roki pravice. Pa ne samo prometnih kršilev, ampak tudi drugačnih sort fičiric, katerih podvigi so skregani z normami in zakoni naše družbe.

GOLOBRADI DETEKTIV

In kje tiči vzrok podvajene aktivnosti zaščitnikov reda, miru in varnosti? Skrivnosti pravzaprav ni, kajti pozorni so gotovo opazili, da so vrste mož v modrih uniformah zadnja leta močno narasle. Pomnili jih je stotnija mladih, nerедko še golobradih fantov, bivših gojencev Strokovne šole republiškega sekretariata za notranje zadeve v Tacnu, ki jo bo letos jeseni zapustila že peta generacija kadetov. Vendar nas tokrat sama šola ne zanima. Ne zanimajo nas učni programi in posebnosti v procesu vzgoje, marveč bolj njen potrjevanje v praksi. Preprosteje povedano: slišali bi radi, ali in kako so v Tacnu pridobljeno znanje diplomanti prenesli v stvarnost, kako so ga uporabili na svojem novem delovnem mestu, pri reševanju tekočih problemov. Kot vzorec smo vzel postajo milice Škofja Loka, kjer je med skupno 28 uslužbeni (vstevši oddelka v Žireh in Želenjih) 13 mlajših od 25 let.

»O kadetih vse najlepše,« pravi komandir postaje Andrej Bolčina. »Reči moram, da tacenska ustanova ni omogočila le učinkovitega premagovanja kronične kadrovske stiske in neobhodno potrebne pomlajevanja miličniških enot v Sloveniji, temveč je hkrati bistveno dvignila kvalitetno storitev — če smem uporabiti izraze iz slovarja gospodarstvenikov. Izborna teoretična podkovanost, obča razgledanost, po-klicna vnema, elan in ambicioznost mladih ter izkušenost in rutina zrelejših kolegov sta idealna kombinacija, ki nenehno povečuje odstotek uspešno rešenih zadev.«

Kadet mora najprej prestati polletni pripravniki staž, namenjen vpeljavanju v terenske naloge. Načeloma naj bi se ta čas »na lastno pest« ne loteval nobenih zahtevnih stvari, dejansko pa mu preprostje naloge zaupajo že po dveh, treh mesecih. Sem sodi zlasti opazovalna služba, o kateri vemo, da predstavlja osnovno obveznost sleherne PM in da vključuje urejanje prometa, obravnavanje lažjih nezgod, prekrškov ipd.

»V glavnem napredujejo izredno naglo, znatno hitreje kot so nekdaj napredovali civilisti s končano osemletko, sprejeti v miličniško društvo brez poprejšnje specialne izobrazbe. Navedel bi zgolj primer nadarjenega novince, ki je šolskim klopfem dal slovo komaj pred 9 meseci; čisto samostojno je razvozljal zapleteno tativino in razkrinkal storilca,« pripoveduje komandir.

Upoštevajo dejanske potrebe, znaša primanjkljaj na loški postaji

milice natanko 8 oseb. A Bolčina ne godrnja. Da so bile v preteklosti zadrege še dosti hujše, pristavlja. Le kadar steče beseda o preventivi, postane zlovoljen:

»Kakor kakšni prezaposleni zdravniki smo: ravno dovolj nas je za »zdravljenje« in precej premalo za odstranjevanje virov, bolezni. Toda vprašanje preprečevanja kriminala že presega okvire pričujočega razgovora, kajne?«

PROČ S PREDSODKI!

Medtem je v pisarno stopil miličnik Branko Celar, po starosti (23 let) in stažu (2,5 let) eden od zastopnikov mladega rodu, po sposobnostih in delovnih metodah pa prekaljen maček, ki ne zavzema zaman položaja vodje obhodnega okoliša. Opravlja tudi funkcijo predsednika 15-članskega aktiva ZMS škofjeloške PM. Kot so mi potihem zaupali, je izborni organizator in sodi v krog gorečih pobudnikov odpiranja načvzen ter navezovanja stikov z občani.

»Menim, Branko, da si si izbral enega najtežavnejših poklicev,« sem pripomnil.

»Morda res, ampak drugače skoraj ni moglo biti. Pripadnost organom javne varnosti je ne-napisana družinska zapoved; cel kup sorodnikov dela pri UJV. Posel sicer ni mačji kašelj, ampak ko se privadiš, gre... Okolje oblikuje človeka, okolje določi, ali bo miličnik dober ali slab. Jaz, recimo, sem zorel v Liki. Kot začetnika so me starejši tovariši in predstojniki lepo sprevajeli. Sploh nam, mladim, nudijo obilico možnosti osebnega razvoja, osebnega uveljavljanja, saj pustijo, da lahko pokažemo svoje sposobnosti.«

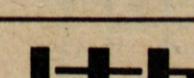
Škofjo Loko Celar seveda pozna v občini. Na utrudljivih nočnih obhodih je odkril temne in svetle plati častitljivega kraja, zaznal pritajeni utrip ulic in preučil navade njihovih prebivalcev, ki so »kar v redu«. Motiga le pretirana brezbrinjnost ljudi, spriči katere družbena samozaščita na zaživi tako kot bi moralna. Pogresa tudi solidarnost do someščanov v zagati ter pripravljenost za sodelovanje s preiskovalci. Podeželani so znatno bolj prijazni, bolj komunikativni in bolj voljni pomagati, ugotavlja.

Potlej se je v pomenek spet vmešal komandir Bolčina in povedal, da je po prihodu kadetov navzlic predsodkom in odporu čutiti svež veter v odnosih milica — državljan.

»Polagoma smo od mrtvih obuhvali športno in telesnovzgojno aktivnost, naši fantje so včlanjeni v številna društva in klube, v ZMS in v SLO, prek 90 odstotkov jih je komunistov, vsi pa radi pomagajo, kadar organiziramo predavanja, srečanja ali tekmovanja. Ni moč spregledati, da je bil storjen pomemben korak naprej.«

»Mladost je norost, čez vodo skače, kjer je most.« Drž! Toda edino mladost zmre rušiti pregrade okostenih pojmovan in nezaupanja. In v modrih uniformah ta lastnost nikakor ni nedobrodošla.

I. Guzelj

Loške tovarne hladilnikov
Škofja Loka

Prodajajo na javni licitaciji 3. aprila naslednja osnovna sredstva:

začetna cena:	
KR 65-20, letnik 1969	3000 din
KR 65-09, letnik 1969	3000 din
KR 64-66, letnik 1968	3000 din
KR 65-19, letnik 1969	3000 din
KR 65-17, letnik 1969	3000 din
KR 65-21, letnik 1969	3000 din
2 stabilni naftni peči za taljenje Al zlitin	
druga osnovna sredstva po spisku	

Oglej osnovnih sredstev bo v torek, 2. aprila v obratu Vincarje od 12. do 13.30. Interesenti morajo vplačati 10 % kavcijo od začetne izklicne cene in jo oddati v pisarni OE Vzdrževanje najkasneje do 3. aprila do 11. ure. Pismera licitacija se bo izvedla 3. aprila ob 12. uri, objava rezultatov ob 13. uri.

Nega nohtov

Ce hočemo, da bodo naši nohti enkrat v teden posvetiti pol ure časa. Skrbno jih obdelajmo, tako bodo stali lepi prav do naslednjega edna.

1. Že nekaj časa velja, da nohtov te stržemo, pač pa jih s pilico oblikujemo v ovalno obliko. Nohti taj ne bodo predolgi, da se nam ob skidanjem delu prehitro ne polo-

2. Ko smo nohte lepo popilili, jih okopljimo v topli milnici, vsako roko po pet minut.

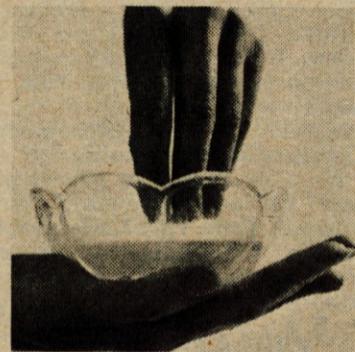
3. Milnico nato speremo in jih natremo s posebno krema za nohte. Še posebej jo vtremo v kožico okoli nohtov. Dobra krema nohte ojača in jih hrani.

4. Voda in krema omehčata kožico okoli nohtov. Pri nas se na žalost še ne dobi preparat, ki kožico razkraja.

5. Omehčano kožico okoli nohtov potisnemo navzdol z vatrirano paličico ali pa z očiščenim in razkuženim manikirnim priborom. Paziti moramo, da se kožica ne zatrga, saj se potem zelo rada vname.

6. Ostanke kožice nato odstranjujemo s škarjicami. Ne smemo pa kožice enostavno odrezati, pač pa jo s škarjicami previdno izpulimo, da se izognemo poškodbam. Kožice okoli nohtov pa nikoli ne odstranjujemo izključno s škarjicami.

7. Zdaj nohte dobro okrtačimo. Preden jih polakiramo, jih moramo dobro osušiti in odstraniti z njih vso maščobo, sicer bo lak slabo držal. Čisto prav je, če pred lakiranjem potegnemo prek njih z odstranjevalcem laka.

8. Nohte lakiramo v treh plasteh: najprej s prozornim lakom in ko se le-ta osuši, še z barvnim. Nato pa še enkrat s prozornim. Lak v pastelnih barvah lahko nanesemo samega v treh plasteh. Vsaka plast pa mora biti pred ponovnim mazanjem dobro osušena.

9. Lak odstranjujemo z odstranjevalcem laka in ne z acetonom.

marta
odgovarja

Renata iz Škofoje Loke — Doma imam usnje za plašč, pa se ne morem odločiti, kakšnega kroja naj bo. Vzorec v pismu prilagam. Všeč mi je midi dolžina. Stara sem 27 let, visoke in vitke postave.

Marta — Plašč za vas je krojen športno in je midi dolžine. Zapenja se z enorednimi gumbi. Zadnja stran ima razporek na gumbe. Plašč je v pasu rezan. Ima dva žepa v prsni višini in dva večja pod prezozom. Hrbtni in prednji vstavljeni del pod rameni sta prešita z grobimi šivi. Ti so tudi na žepih in zunanjem delu rokovov. Plašč ima manjši ovratnik in pas.

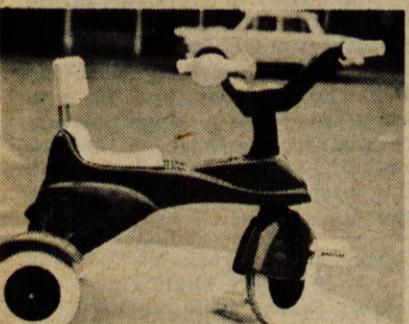
zvezna ogledalca za v torbico, ki na eni strani kažejo normalno, na drugi povečano in se zapirajo s posebnim patentom, imajo vseh barvah naprodaj v Zarjini PARUFERIJI na Jesenicah.

Cena: 553,50 din

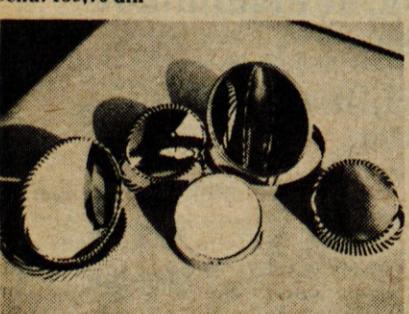
Pa še nekaj za vašega fantiča. Pri Zarjni NOVOSTI na Jesenicah se dobe žametne načake (vel. 2 do 7 let) s podaljšanim živcem. Temno rjave so, poživlja pa jih prijubljeni Kalimero. Izraven se lepo poda športni suknjič (vel. 7 do 16 let) iz umetnega velurja. Na žepih in rokavih so zadrege.

Cena: hlačke: od 97 do 137 din
uknjit: od 107 do 335 din

Kateremu malčku srček ne zaigra ob polednu na takole veliko sta pravo igračo? n še tako lepo rdeč in bel je. Pa čisto prav trobljo ima! Tomboline, tako so Italijani imenovali to otroško kolo, imajo pri slovenija v Kranju (Titov trg).

Cena: 139,70 din

ripravna ogledalca za v torbico, ki na eni strani kažejo normalno, na drugi povečano in se zapirajo s posebnim patentom, imajo vseh barvah naprodaj v Zarjini PARUFERIJI na Jesenicah.

Cena: od 18,20 do 24,20 din

za vas

10 GLAS
Sobota, 30. marca 1974

— Kopalno kad nikakor ne smemo čistiti z grobimi čistilnimi sredstvi. Le-ta bi lahko poškodovala email in v razpolakah bi se nabirala umazanja in bakterije. Uporabljamo le peno kakega dobrega čistilnega sredstva, ki vsebuje belilo in ki emila v kadi ne more načeti.

— V topnih in vetrovnih dneh, ko sicer sonce ne sije premočno, prezračimo odeje, pernice in vzemnice. Vroče sonce jim škoduje.

— Večjih čiščenj se ločimo ob začetku tedna, konec tedna naj pripada otrokom in družini. Velikega čiščenja ne moremo opraviti v enem tednu, zato ga razdelimo na dva ali tri tedne.

družinski pomenki

Razvojna sosledja otroške igre v predšolskem obdobju

Strokovnjaki so ugotovili, da obstajajo tipični načini in oblike igralne dejavnosti otrok v raznih starostnih obdobjih in razne oblike medsebojnih odnosov v igralkih skupinah. Prav na osnovi teh dejstev je mogoče ugotavljati, ali posamezen otrok v razvoju igralne dejavnosti zaostaja ali se razvija kot poprečni otroci ali pa razvoj prehiteva. Pri tem pa seveda moramo upoštevati otrokove možnosti za razvoj, kamor sodi otrokovo zdravje, prirojene dispozicije, okolje z materialnimi in kulturnimi pogoji ter vse vzgojne vplive.

Kako si sledijo načini in oblike igralne dejavnosti pri otrocih v posameznih starostnih obdobjih?

Dokler otrok še ne zna uporabljati rok, rad gleda živo-barvne predmete, ki visijo na vrvici ob otroški posteljici in se rahlo ziblejo v zraku. V drugi polovici prvega leta ima otrok rad stvari, ki jih prekla da po rokah, z njimi rotopa in jih grize; za to so primerne novejše igrake iz plastike (velik obroč, na katerem visijo majhni obroči). Ko je star otrok leta in pol, se rad igra tako, da vtika manjše stvari v večje in jih vlači po sobi. Dejstvo je, da otrok igrake najprej poriva pred seboj po tleh, šele kasneje jih vleče za seboj. V tem starostnem obdobju ima otrok rad kozice, lance, cedila, žlice itd.

Ko se otrok približa drugemu letu starosti, že začenja posnemati odrasle. Najbolj posnema vsakdanja opravila matere in očeta kot so pomerjanje, pomivanje posode, britje itd. Ko pa prekorači drugo leto, postane njegova domišljija bolj ustvarjalna. Otrok ima rad punčke, hišno opremo, avtomobile, predvsem pa kocke. Iz kock zloži nebottičnik, vlek itd. Kocke imajo vse do šestega ali osmega leta neprecenljivo vrednost.

V tretjem letu začneta še močnejše vstopati v otrokovog igro dramatizacija in domišljija. Otrok se zanima za kombinacijo igrack kot klad in avtomobil za gradnjo garaž, cest, mostov. Triletnik se tudi začne zanimati za igre z drugimi otroki, medtem ko je do tega starostnega obdobja bolj prevladovala posamezna igra. Stiriletnik se rad igra v skupinah dveh ali treh otrok. Pri njem opazimo znaten porast ustvarjalnosti. Ima že sestavljene ideje, ne more pa jih izpeljati do podrobnosti.

Petletni otrok rad izrezuje, lepi, dela projekte za trgovino ali ladjo. Igra se v skupini dveh do petih otrok. Pri igri ga spodbuja tekmovanje. Z izrazitim zanimanjem konča, kar je začel. Ta razvojna sosledja otroške igre pa veljajo le za otroke, ki imajo za igro čas in tudi primerne igrake.

Mira Sluga, dipl. psiholog

modna hiša

Pred nakupom primernih oblačil za tople pomladne dni ne pozabite obiskati Modno hišo, ki ima v prodaji bogat assortiment najrazličnejših pomladanskih modelov. Izbirali boste lahko med kostimi, lahkimi plašči, modnimi jopami ter drugimi modeli.

Poleg tega si lahko v Modni hiši izberete tudi primerne modne dodatke, aktualno metrsko blago in druge galerijske artikle. Modni kroji, kvaliteta materialov in dostopne cene vam jamčijo dober nakup.

Frizerski salon
hotel Creina

Dobili smo novo pošiljko lasulj iz naravnih in umetnih las.

Novost: lahke in zračne lasulje za poletje.

naj vam zaupam bistvene prednosti

Triglav peciva!

- je HITRO in ENOSTAVNO PRIPRAVLJENO
- je POČENI
- ima LEPO in PRAKTIČNO EMBALAZO
- ima PESTRO IZBIRO: rolade, mini

rolade, kolači, TO-PO express,
tonka, jurko, rozinček, poljubčke
kosmičeve, lešnik in kokos

- je vedno SVEŽE IN dobi se V VSAKI TRGOVINI!

ŽIVILSKI KOMBINAT »ŽITO« LJUBLJANA

Ob 30-letnici izdaje Šorlijevega mlin

Pred 30. leti se je v Šorlijevem mlino sestalo 20 partizanov, da bi se dogovorili, kako nadaljevati odpor na Gorenjskem. Bili so izdani. Nemci so obkobili mlin in vsak partizan se je skušal po svoje prebiti. Nemci so ubili tri partizane: Mileno Korbar, Maksa Jezo in Ivana Lombarja. Mlin

so Nemci požgali in podminirali. Vsako leto se spomnimo tega dogodka. Tudi letos smo se pionirji Kranja, Primskovega in Kokrice zbrali pred spomenikom. Tam smo izvedli kratek kulturni program. Na spomenik smo položili cvetje. Potem smo odšli k razvalinam mlina, kjer nam je tovarš Suhadolnik-Luka razložil, kako je potekal boj.

Tega dogodka dolgo ne bom pozabil. Še dolgo bom premisljeval o junakih Šorlijevega mlina. Pionirji radi poslušamo naše borce, če nam pripovedujejo o junakih partizanskih bojih. Tudi mi bomo odločno branili s krvjo pridobljeno svobodo, če bo to kdaj potrebno.

Marko Kurat, 4. č r. osn. šole Franceta Prešerna, Kranj

Peresa Geha za najboljše

Ob prazniku žena smo dobili veliko lepih prispevkov in med njimi smo izbrali prispevek Milene Fornazarji, 6. b r. osnovne šole heroja Bračiča, Tržič — Zaveteli so telohi — našla je lepe prispodobe, znala prisluhnuti prazniku doma in v naravi.

Njenih 85 let — je napisal Zoran Jelovčan iz 5. razreda osnovne šole Ivana Tavčarja iz Gorenje vasi. Čeprav tako mlad, je nenavadno lepo opisal in razumel življenje stare žene.

Sonja Plešec iz 8. razreda osnovne šole v Železnikih pa nas je vestno obveščala o vseh dogodkih na šoli in v vasi. Njeni prispevki so zanimivi za najmlajše in tudi starejši bralci so iz njih lahko spoznali, kako marljivi so učenci šole v Železnikih.

s šolskih klopi

Sova

Sredi vasi lipa stoji; noč za nočjo se iz dupla glasi:

„Hu, hu, hu.“

Sova vreščava, siva, vsa stara v duplu čepi — otroke plaši.

Marjeta Valjavec, 6. b r. osn. šole heroja Bračiča, Tržič

Bazooka Joe NAGRajuje

BREZ ŽREBANJA

ZA NASLEDNJE ŠTEVILO NAGRADNIH SЛИČIC, KI SE KONČUJEJO S STEVILKO

5, 15, 25, 35

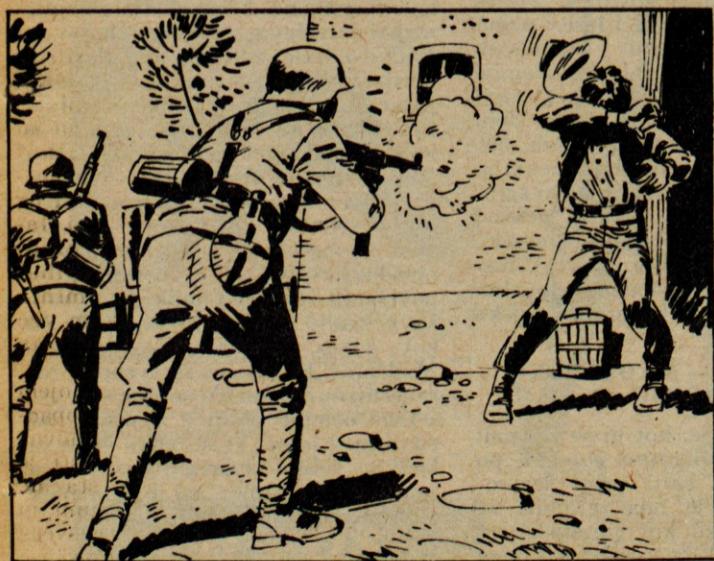
1. Edinstveno majico BAZOOKA JOE v vseh velikostih za 30 sličic
2. Za šolo in dom zanimiv pisalni set (nalivno pero, tehnični svinčnik, kemični svinčnik) za 25 sličic
3. Atraktivno BAZOOKA JOE žogo za 15 sličic
4. Sestavljeni model originalnega Rewell aviona za 14 sličic
5. 10 letečih diskov s pištolo za 5 sličic
6. Dve okrasni nalepki BAZOOKA JOE za 3 sličice
7. BAZOOKA JOE florescenčna značka, nepogrešljivi razpoznavni znak priateljev BAZOOKA JOE za 2 sličici

Nepoškodovane sličice pošljite na naslov: »BAZOOKA JOE« Žito, Ljubljana, Šmartinska 154, 61000 Ljubljana. Naslov napišite čitljivo in točno s tiskanimi črkami, če pa ste kandidat za prvo nagrado, napišite še, katero izmed sledečih velikosti majice želite (8, 10, 12, 14, 16).

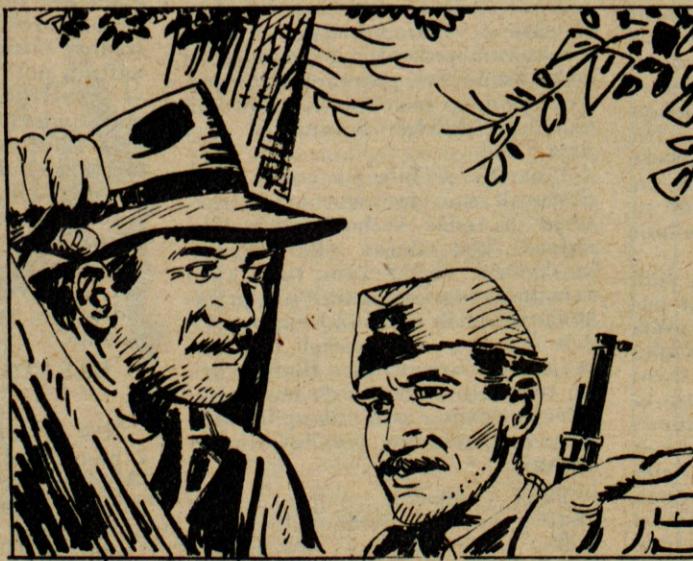

OFENZIVA NA BLEGOŠ

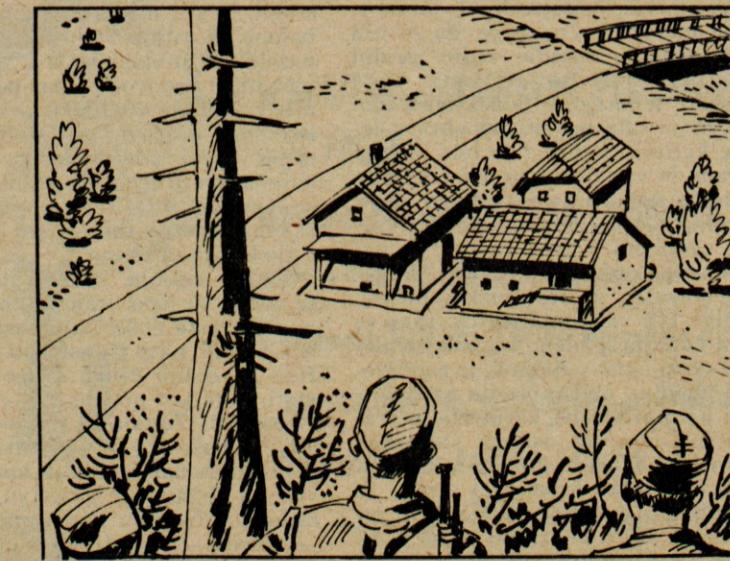
NAPISAL: PETERNEL ANTON - IGOR, NARISAL: PETERNEL JELKO

Nemci nas niso dobili, pobili pa so nekaj zavednih kmetov, požgali nekaj hiš in ujeli tudi nekaj naših ranjencev. Naše skupine so se prebile na Blegoš, kjer so se že zbrali bataljoni druge skupine. Tu nas je doletela Blegoška ofenziva.

Na Blegoš smo šli zato, da bi si nabrali moči, ker smo bili od neprestanih nemških hajk in akcij izčrpani. Kmetje pod Blegošem so bili zelo zavedni in so nas obveščali o nemških premikih. Spominjam se nekega Loura z Jelovice. Ta je bil zelo pozrtvovan.

Minil je teden in julij je šel h kraju. Dobil sem nalogu, da z desetimi ljudmi napadem nemške avtomobile. Vstal je lep dan 28. julija, ko smo se približali trebiškemu mostu. Razvrstil sem borce v zasedo.

Pogum dveh na lavini

Lavinski odsek pri Gorski reševalni službi na Jesenicah je edini pri nas — Enajst lavincev je s svojimi psi v stalni pripravljenosti — Anton Novak in Borut Razinger uspešno sodelovala pri reševanju dveh mariborskih alpinistov, ki sta se ponesrečila februarja v Prokletijah

Lon in Don, nemška ovčarja in imenitna lavinska psa, sta poskakovala okrog svojih gospodarjev — Antonom Novakom in Ignacem Hrovatom — ko smo merili korake proti Hrovatovi hiši v Jeseniških Rovtih. Uživajoč prostost sta se precej oddaljila, a sta se že na prvi klic vrnila. Psi kot mnogi drugi, ki jih lastniki po mestnih ulicah vodijo na sprehode, bi rekli, a bi se pošteno zmotili. **Lon in Don** pa psica Sidra in še drugi »članiki« lavinskega odseka na Jesenicah so tako izvrstni lavinski psi, da jim ni enakih. Nekako krivični bili, ko ne bi omenili tudi njihovih prednikov, ki so se v preteklih letih v marsikateri akciji reševanja imenitno izkazali: Hrovatov pogumni Črt, na primer,

ali Činč in drugi. Dostojanstveno in upravičeno so ti psi in seveda tudi sedanji nosili posebne značilnosti gorske reševalne službe, kajti vedno znova so dokazovali svoj pogum in vztrajnost.

Seveda pa ne sodelujejo samo psi v reševalnih akcijah. Sele pod vodstvom svojih vodnikov, ki morajo biti dobri gorski reševalci, lahko počažejo lavinski psi vse svoje sposobnosti. Povsem napačno je mnenje in prepričanje, da lahko vsakdo, ki ima dobrega psa-slednika, rešuje izpod sneženih plazov. Nekdo, ki na nevarnih plazovih ne zna pravilno ravnavati, ki ne pazi na svojo varnost in ki ni dovolj telesno vzdržljiv, se akcij nikakor ne more udeleževati. Lavinski pes tudi ni pasma psa kot nekateri zmotno mislijo. Lavinski pes je šolan pes, a ne popadljiv,

odličen sledar, z obilo telesne vzdržljivosti in ubogljivosti. Najpogosteje je to nemški ovčar, ki se precej giblje in je tudi zadost močan. Ni nujno, so dejali v našem pogovoru Ignac Hrovat, Janez Ramuš in Anton Novak, da je pes čiste pasme. Že odlične ovčarje so imeli, ki niso bili plemenitega rodu, a so bili odlični!

Torej, če hočete s svojim psom sodelovati v raznih akcijah — mnogi člani Kinološke zveze bi morali vključiti kot pripravnik v naše alpinistične odseke in napraviti izpit. Vsako drugo leto boste s svojim psom morali izpit obnavljati tako, kot ga morajo sedanji jeseniški lavinci. Sami boste morali znati psa pravilno voditi in usmerjati na lavini, opraviti izpit iz prve pomoči in reševanja ter obenem skupaj s svojim širinožcem poiskati na plazu dva zasuta ponesrečenca in dva njegova predmeta. Če vam bo šlo vse po sreči, potem boste prejeli za svojega psa oceno zelo dobro. Skratka: odločila bo predvsem iskalna sposobnost psa in vaše ravnanje.

Vendar jeseniški lavinci svetujejo: če imate zares odličnega psa slednika ki obvlada vaje poslušnosti, sami pa nikakor ne bi mogli postati član gorske reševalne službe, se ukvarjajte s psom naprej, kajti lahko se zgodi, da se boste nekoč znašli nekje, kjer bo potrebna vaša pomoč. Očividec, pravijo, lahko naredi več kot vse poznejše reševalne akcije. Psa lahko dobro izvezbate tudi po nasvetih iz knjige Plazovi, ki je že na naših knjižnih policah. Predvsem je najbolje, da se pes veliko giblje v goratem svetu in da ga vzgajate sami, kajti tako boste največ dosegli.

IN KAKO DELA LAVINSKI ODSEK NA JESENICAH?

Odsek smo ustanovili leta 1951, «pravita predsednik Janez Ramuš in prvi in dolgoletni član Ignac Hrovat, »ustanovili smo ga na pobudo alpinista Uroša Župančiča, ki je vabil tedanje planinice, da bi se zbrali v okviru lavinskega odseka. Prva dva člana sta bila Ignac Hrovat in Niko Bernard starejši, ustanovni občni zbor smo imeli v Kamniški Bistrici. Pozneje so se včlanili tudi drugi kot Marjan Perko iz Tržiča, Škerleb, Franc Krajnar (ki je odsek dolgo časa vodil) in Zvone

Ažman. Pozneje so pristopili tudi Cvetko Jakelj, Janez Rakovec, Silvo Branc. Leta 1957 je bila prelomnica v našem dotedanjem delu, ko se je zgodila nesreča na Korošici v Kamniških Alpah. Tedaj je Črt, pes Ignaca Hrovata, našel ponesrečenca. Pozneje smo reševali tudi na Bješčnicu.

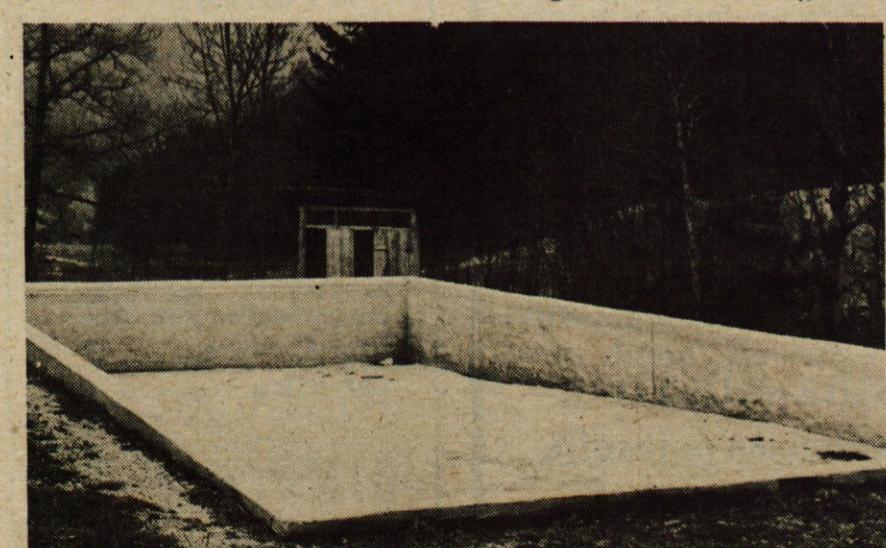
Predstavnik naše lavinske službe je Zvone Ažman. Prizadevamo si, da bi se vključili tudi drugi, predvsem mlajši alpinisti. Zdaj nas je enajst: Ignac Hrovat, Zvone Ažman, Cvetko Jakelj, Janez Ramuš, Janez Rakovec, Janez Tonejc, Anton Novak, Anton Gasar, Borut Razinger, Dolfe Kramžar in Ciril Cencelj.

Pri našem delu nam pomagata naša postaja ter komisija za GRS Slovenije, ki nudita opremo in pomoč. Vsako leto organiziramo več tečajev, v Tamarju, na Komni ali pri Valvasorju. Teh tečajev se lahko udeležujejo tudi tisti, ki niso naši člani.

Tesne stike smo v zadnjem času navezali s sodi Avstrije. Povabijo nas na njihove vaje in tečaje, oni pa se radi odzovejo našim povabilom. Imajo dobro organizirano lavinsko službo, kar je pri eni strani razumljivo, saj je pri njih visokogorska smuka bolj razvita in je zato več nesreč. Udeležili smo se že tudi tečajev v Švici, posebno ob koncu zime, ko je treba preizkusiti sposobnost psov, posebno tistih, ki so prvi na »alarm« listi — tistih torej, ki jih ob nesreči najprej pokličejo.«

ILON SIDRA NA SVOJO PRVO VEČJO PREIZKUŠNJO

Februarja letos se je v masivu Karanfila v Prokletijah zgodila huda gorska nesreča. Pogrešali

Prebivalci naselij Jamnik, Podblica in Nemilje v krajevni skupnosti Podblica so po vojni predvsem pa v zadnjih letih veliko tudi sami prispevali za ureditev nekaterih komunalnih problemov. S pomočjo občine, samoprispevkov in prostovoljnimi delom so na primer zgradili štiri vodovode, cesto Jamnik-Dražgoše, prosvetno-gasilski dom na Podblici in drugo. Tako so zgradili tudi kopališki bazen v Nemiljah (na sliki). — A. Ž. — Foto: F. Perdan

ikos

industrija kovinske opreme in strojev Kranj
Savska cesta 22

razpisuje
naslednja vodilna delovna mesta

1. direktorja
2. pomočnika direktorja
3. vodje splošno-kadrovskega sektorja

Delovna mesta lahko zasedejo kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, in sicer:

pod 1.: da ima visoko izobrazbo strojne, organizacijske ali ekonomske smeri, 6 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 4 leta na vodilnem delovnem mestu v industrijski organizaciji združenega dela.

— da ima ustrezne moralno politične kvalitete
— da obvlada nemščino.

pod 2.: da ima visoko ali višješolsko izobrazbo tehnične, pravne ali komercialne smeri, 6 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 4 leta na odgovornejših delovnih mestih v industrijskih podjetjih.

— da ima ustrezne moralno politične kvalitete
— da obvlada nemščino.

pod 3.: da ima višjo ali visoko izobrazbo ustrezne smeri, 6 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 4 leta na odgovornejših delovnih mestih pri vodenju splošno-kadrovske poslov v industrijskem podjetju.

— da ima ustrezne moralno politične kvalitete.

Poleg tega objavlja:

— več prostih delovnih mest strojnih, ekonomskih in administrativnih tehnikov za delo v tajništvu, pri samoupravnih organih, v komercialnem in finančnem sektorju.

Kandidate prosimo, da svoje ponudbe z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev za zasedbo razpisnih in ostalih delovnih mest pošljete splošno-kadrovskemu sektorju ikosa v 15 dneh od dneva objave razpisa.

so dva alpinista iz Maribora: Branka Logarja in Maksimirja Časa. Skupini sedmih alpinistov iz Varšave in petih alpinistov iz Slovenije sta jih zadnjic videli 10. februarja.

Ekipa GRS iz Črne gore, vojaki in tudi domačini so začeli z mrzličnim iskanjem. Takoj so poklicali na pomoč tudi gorsko reševalno postajo na Jesenicah in na pot sta se takoj odpravila Anton Novak z Lonom in Borut Razinger s Sidro. Psa sta kar dobro prenesla vožnjo z avionom ter pozneje pot, ki je trajala več kot osem ur.

Prvi dan reševanja ni bil uspešen. Šele po namigu domačinov, da bi alpinista utegnila biti na drugem koncu in potem, ko so na tem drugem kraju našli plezalno vrv in cepin ponesrečenega, sta Lon in Sidra začela ponovno iskati. Noč so prespali kar v bivaku in navsezgodaj usmerili obo psa na lavino. Lon je prvi našel zaščitna očala, potem pa je Sidra dajala jasne znake na kraj, kjer so pozneje izkopali ponesrečenega Branka. Lon in Sidra sta iskala izmenično, vsak po pol ure, kajti pes in vodnik se pri takem iskanju hitro utrudila. Lavina je imela 1100 metrov višinske razlike, visoka je bila najmanj dva kilometra in ponekod široka tudi več kot sto metrov!

Potem sta psa našla še drugega ponesrečenca Maksa Časa. Reševanje je bilo težavno predvsem zaradi tega, ker so bile vremenske razmere zelo neugodne in je obstajala nevarnost novih lavin.

»Večkrat me je Lon opozarjal,« pravi reševalec Anton Novak, »vendar to niso bili znaki, ki jih je nakazoval ob vajah, ko je iskal živega ponesrečenca. Tedaj je vedno živahno kopal, zdaj pa so bili znaki medli in nejasni, kot da bi pes slutil, da je ponesrečenec že mrtev! Psa sta osem ur intenzivno iskala na veliki lavini. Bilo je zelo naporno, predvsem zaradi tega, ker je pihal veter in snežilo je,« se spominja Anton, ki je s svojim Lonom več let preživel kot meteorolog na Kredarici.

Lon in Don sta lajala ob mojem odhodu, a ne prehudo in ne popadljivo. Seveda obvladata osnovne vaje poslušnosti in ubogljivosti, a najboljša in neprekosljiva sta na lavini, kjer velja, da je pogum in izkušenost dveh — psa in njegovega vodnika — vedno življenskega pomena. D. Sedej

Organ za urejanje medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu pri

Merkur
veleželeznina Kranj

objavljam naslednja prosta delovna mesta:

1. saldakontista
2. mehanografa
3. glavnega blagajnika
4. skladiščnika
5. komisionerja
6. prodajnega referenta
7. administrativno komercialnega referenta
8. administratorja

Pogoji:
pod t. 1.: ESS in 1 leto prakse ali nepopolna srednja šola in 3 leta prakse v saldakonti
pod t. 2. in 8.: administrativna šola ali nižja strokovna izobrazba z izpitom za delo na Ascota strojih
pod t. 3.: ESS in 1 leto prakse na delovnem mestu blagajnika ali nepopolna srednja šola in 3 leta prakse na delovnem mestu blagajnika
pod t. 4.: trgovski poslovodja tehnične stroke in 3 leta prakse pri vodenju skladnišča
pod t. 5.: trgovski pomočnik — železninar ali orodjar, ključavničar, vodovodni instalater ter veselje do dela v skladnišču
pod t. 6.: trgovski pomočnik — železninar s 3-letno prakso v prodaji na debelo ali komercialni tehnik s predhodno trgovsko šolo in 2-letno prakso
pod t. 7.: ESS in 2 leti prakse ali administrativna šola s 3 leta prakse pri vodenju prodajne evidence

Ponudbe pošljite na trgovsko podjetje Merkur v veleželeznina Kranj — Kadrovska služba, Kranj, Koroška 1, 10 dni po objavi.

GLAS 13
Sobota, 30. marca 1974

Dimnik schiedel
je okrogel,
kar daje tele prednosti:

- odličen vlek zaradi najmanjše prostornine sten
- varnost obratovanja zaradi najmanjše kurilne površine
- enostavnost pri čiščenju

SCHIEDEL YUKAMIN

ima šamotni vložek,
odporen proti kislini,
zato je:

- odporen proti ognju, ker je izdelan iz visoko kvalitetnih glin in šamotov,
- odporen proti kislini, ker šamotni vložek propušča kislino pod 2,5 %,
- varen pred zasajevanjem in zakislevanjem, ker je šamotna cev odporna proti kislini in vlagi,
- temperaturno obstojen, odporen proti pritiskom in plinotesen, ker je sistem izredna konstrukcijska rešitev.

DIMNIK ŠT. 1

dimnik schiedel
s šamotnim vložkom
je montažni dimnik in je:

- varčen zaradi hitre in enostavne montaže,
- varen pred ognjem, ker je večplastne konstrukcije tesnilnimi fugami,
- varčen pri prostoru, ker je natančno izmerljiv in funkcionalen,
- varčen pri ceni, ker je trajen in ga je mogoče hitro montirati in ima do 40 % boljše izgorevanje.

V EVROPI

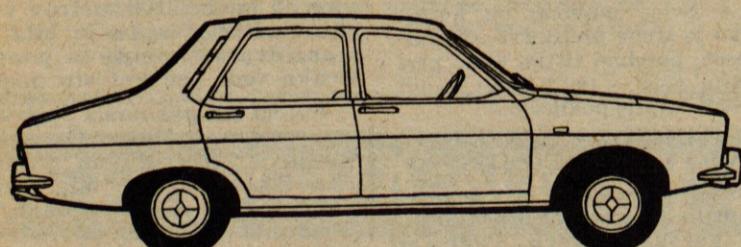
schiedel — YU — kamin
proizvaja, prodaja, montira, uvaža in
izvaja gradbeno podjetje Gradnja Žalec,
v kooperaciji s Cinkarno Celje, telefon
71-783, 72-227.

prodajna mesta:

Kurivo Kranj, KZ Bled, Murka Lesce, ABC Napredek Domžale, Kočna Kamnik, Ljubljanske opekarne in Gramex Ljubljana.

DACIA 1300

Renault-12

samo 52.200 din
fco. jugo-romunska meja
dobava iz skladišča!

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

Rezervni deli v poslovalnicah
IMV in v specializiranih ser-
visih IMV-RENAULT

Vsa podrobnejša pojasnila
in dobava:
v Poslovalnicah IMV:

Ljubljana, Titova c. 172 a,
061 343-485
Novo mesto, Zagrebška 18-20
068 21-075

PROMETNO HOTELSKO
TURISTIČNO PODJETJE
LJUBLJANA

Izleti v aprilu:

- 2 dni Salzburg
 - odhod 13. aprila
 - 2 dni Slovenska Koroška
 - odhod 20. aprila
- 2 dni Kopenhagen — avion
 - odhod 1. maja

Prvomajski izleti:

- 6 dni Rim—Neapelj—Capri, avtobus
 - odhod 27. aprila
 - 4 dni Praga—München
 - odhod 1. maja
- 2 dni Dunaj
 - odhod 1. maja

Benetke — vsako soboto od 30. marca 1974 dalje

Po vaši želji vam rezerviramo počitnice za 1. maj in predsezono v kateremkoli hotelu. Informacije in prijave v poslovalnicah Viatorja in v prenovljeni poslovalnici v Ljubljani na Titovi cesti 36/a telefon 310-933.

Uprava javne varnosti v Kraju

razpisuje prosto delovno mesto strojepiske

Pogoje je končana dveletna administrativna šola. Zaposlitev je za nedoločen čas. Prijave sprejema uprava do zasedbe delovnega mesta, kjer kandidatke dobijo še podrobnejše informacije.

Tržiška tovarna kos in srpov Tržič

prodaja naslednja osnovna sredstva:

2 skobeljna stroja
schepping
ogrevalno peč
lutz-unitas
5 elektromotorjev
razne jakosti
škarje za
pločevino, 3 mm
škarje za jeklo
telefonska centrala
sats 1/10

Informacije dobite v tehničnem sektorju podjetja.

Osrednja knjižnica Kranj

obvešča, da bo
pionirski oddelok
od 1. aprila 1974 dalje
odprt v naslednjem času:

ponedeljek, torek,
četrtek, petek:
od 8. do 18.30
sreda: od 12. do 18.30
sobota: od 8. do 12. ure

kolektivni šolski obiski:
sreda: od 8. do 12. ure

Cestno podjetje v Kranju

razglaša prosto delovno mesto gradbenega tehnika

Za delovno mesto se zahteva dokončana gradbena tehnična šola in dve leti prakse, lahko tudi začetnik. Nastop dela je mogoč takoj ali po dogovoru. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD. Interesenti naj pošljajo pismene vloge na upravo podjetja. Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave oziroma do začetne določbe delovnega mesta.

Zabavni večer v Šenčurju

Šenčur — Zveza slepih, osnovna organizacija Kranj, bo priredila v soboto, 30. marca, ob 19. uri zabavni večer v Domu kulture v Šenčurju. Prireditev bo v počastitev dneva invalidov. Na prireditvi bodo sodelovali moški pevski zbor Zveze slepih Kranj, ansambel Rudija Marondinija s pevci. Na sporedno bo tudi vesela spevogra v treh dejavnjih Kovačev študent v izbedbi pevskega zbora Primskovo.

Zbilje vabijo

Zbilje — Člani turističnega društva Zbilje so se v soboto zbrali na jubilejnem, 20. občnem zboru. Dolgoletna prizadevanja članov društva oziroma vaščanov so obrodila sadove, saj so danes Zbilje vzorno urejena vas, ki privablja iz leta in leta več obiskovalcev. Mimo veslanja po jezerski gladini, so obiskovalcem na voljo urejene sprehajjalne poti, v poletnem času plesna glasba, ribolov, ogled kakovostenih vodnosmučarskih prireditiv ter gostišče Turistični dom z nočnim lokalom.

Toda zbiljski turistični delavci načrtujejo naprej. Želijo urediti rekreacijski center ob zgornjem robu Zbiljskega jezera. Tu naj bi bil prostor za piknike, mini golf in balinišče. Že letos nameravajo odpreti turistično poslovalnico. Verjetno se bodo že v bližnji prihodnosti lotili gradnje letnega kopališča, saj so že uredili zajetje vodnega vira, nadaljevali pa bodo z razširitvijo Turističnega doma.

-fr

Samski dom bodo gradili

Gradbeno podjetje Tehnik iz Škofje Loke bo avgusta začelo graditi samski dom na Svetju. Dom bo imel štiri etaže s po 32 oziroma 36 posteljami. Kvadratni meter koristne površine bo veljal 3900 dinarjev, cena ležišča pa od 30 do 35.000 dinarjev. Posamezne etaže samskega doma, ki bo vseljiv septembra prihodnje leto, so kupila medvoška podjetja za svoje delavce.

-fr

Tečaj za gasilce

Zali log — Pred dnevi se je pri prostovoljnem gasilskem društvu Zali log v Selški dolini končal tečaj za naziv izprašanega gasilca. Pripravil ga je gasilski center iz Železnikov, ki je tudi poskrbel za strokovni kader in predavatelje, udeleževalo pa se ga je 30 članov domačega društva. Na njem so bili gasilci seznanjeni z njihovimi osnovnimi nalogami in dolžnostmi. Da bi čim bolj spoznali gasilsko taktilno in preventivno, so si tečajniki ob zaključku tečaja ogledali nekaj strokovnih filmov. Poleg članov se je tečaja udeleževalo tudi precej članic.

Prav zdaj gasilski center iz Železnikov pripravlja nov tečaj za mlade gasilce iz PGD Bukovica. Začel se bo aprila.

A. Sedej

Zatrti požari

Medvode — V medvoški tovarni barv in lakov Color imajo zelo dobro organizirano gasilsko službo. Poleg devetih poklicnih gasilcev je zelo uspešno tudi prostovoljno gasilsko društvo. Zaradi opravka z lahko vnetljivimi snovmi posvečajo največ pozornost preventivni dejavnosti. Tako vsako leto v tednu požarne varnosti prikažejo načine gašenja vsem članom kolektiva. Lani se je v Colorju šestkrat vnelo, vendar so delavci pokazali izredno prisebnost in požare pogasili v začetni fazi. Letos nameravajo v svoje vrste vključiti predvsem mlade strokovnjake, poskrbeti za njihovo izobraževanje ter izboljšati sodelovanje s sosednjimi društvami.

-fr

Krvavec: stop za tekoča goriva

Kranj — V ponedeljek je bil v Kranju pogovor predstavnikov republike sanitarne inšpekcije, Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj, Hidrometala iz Mengša, Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, vodnogospodarske inšpekcije in Planinskega društva Kranj. Na sestanku so sklenili, da je treba Krvavec zavarovati pred onesnaževanjem. Posebno zato, ker je krvavško področje pomemben vodni rezervat za Cerkljansko, Mengš in naselja v okolici Ljubljana. Zato na Krvavcu ne bi smeli več uporabljati tekočih kuriv, predvsem olja, ki v primeru razlitja lahko vdru v vodne rezerve, temveč le trda goriva in električno! V ponedeljek so prav tako zahtevali rednejši odvoz smeti s Krvavca. V te namene bi bilo potrebno kupiti posebne kontejnerje za prevoz na žičnicni.

-jk

Prenovljen kamp

Smlednik — Kamp Smlednik v Dragočajni, ki je v upravljanju lanskem jezen ustanovljenega domačega turističnega društva, bo urejen dočakal otvoritev letošnje sezone. Člani turističnega društva so se odločili zgraditi recepcijo, kopališče, sanitarije ter okrepečevalnico, razširiti kamp ter urediti parkirišča. Vaščani so opravili že nad tisoč prostovoljnih delovnih ur, uredili pa bodo še sprehajjalne poti ob Saviter priključke za turistične prikolice. V kampu bodo zaposleni sami domačini, ki računajo, da bo dobra urejenost privabila veliko število obiskovalcev, saj je prostor namenjen predvsem za rekreacijo delovnih ljudi.

-fr

NOVO! SAVNA V PAVILJONU

MURKA
NA SPOMLADANSKEM
SEJMU V KRANJU
od 12. do 21. aprila 1974

- različne velikosti
- montaža na domu
- švedski agregat

se priporočamo

murka 1954
LESCE '74

S čim bomo polnile hladilno skrinjo v aprilu?

Če zimo smo skrinjo kar dobro spraznili in treba bo pripraviti novo zalogu. Zelenjave, razen prve špinatke, še ne bo, pa tudi sadja še ne. Toda dovolj je jajc in poceni so (!), smetane je dovolj, masla itd. Mogoče imate doma piščance, ki se jih, ko dosežo določeno težo, ne izplača več naprej rediti, prav tako zajčke, kozličke in jagneta. Zagotovo bo tudi letošnji april, kot vsak april, poln dežja in bomo ob slabem vremenu imele več časa za pripravo gotovih jedil za vroče mesece, ko bo polno dela zunaj, ali pa se nam prav zaradi hude vročine ne bo dalo in nam bo še kako prav prišlo, da bomo

peni. Tako shranjena jajca imajo še to prednost, da jim ni treba dodajati nobenih kemičnih sredstev in so zato primerna tudi za bolnike in dojenčke.

PRVA BO ŠPINAČA

Špinača je spomladi prva zelenjava, ki odlično prenesete zamrznitev. Kako jo pripravimo? Obarimo jo, seklijamo ali zmeljemo, ohladimo in zapremo v vrečke. Zelo pripravni so pa tudi navadni kozarčki od jogurta. Le-te zaprete s folijo in jo pod robom stisnite z elastiko. Pri tem lahko uporabite vse čiste stare polietilenske vrečke, manj primeren je

zelenjave, da so bolj okusni, ohladimo, zrežemo in spravimo. Prav tako odlično se v skrinji obdrže tudi pljuča ali pa jetra. Slednja narežemo na ploske rezke ali rezine za praženje in spravimo v vrečko, nato lahko kar zamrznjene pripravljamo (pečemo na žaru ali pražimo). Sicer pa, zakaj ne bi pripravili že gotovih obrokov za zamrznitev, kot na primer golaž, zolico, telečje zvitke, pečenke itd., če smo ravno pri volji za kuhanje!?

DA NE BODO SAMO VLIVANČKI NA JUHI!

Sedaj, ko imamo le malo več časa, si lahko pripravimo jušne zakuhe za naprej: fritate (omlete), žličnike, žlikrofe itd. Žličnike, pa naj bodo to vrančni, jetrni ali navadni, skuhamo v slani vodi, ohladimo, embalamo in damo v skrinjo. Zakuhamo kar zamrznjene. Fritate damo v vrečko že narezane.

PORABIMO VSE OSTANKE

Pred nami so prazniki in v teh dneh se bomo založili z vsem dobrim. Na mizi potem navadno ostajajo koščki kruha, mesa itd. Škoda bi bilo, da bi se to valjalo sem in tja ter sušilo in kvarilo. Iz takih ostankov napravimo odlične kruhove emoke. Skuhamo jih, ohladimo, damo v vrečko in zamrznemo. Kako prav nam bodo prišli enkrat kasnejše za priloga kakšni mesni omaki!

DROBOVINA SE ODLIČNO OHRANI

Vampi se ne dobe vedno in kadar jih kupimo, jih vzamemo več. Da pa ne bo treba pojesti vseh v nekaj dnih, jih zamrznemo. Skuhamo jih v slani vodi, ki smo ji po želji dodale

zelenjave, da so bolj okusni, ohladimo, zrežemo in spravimo. Prav tako odlično se v skrinji obdrže tudi pljuča ali pa jetra. Slednja narežemo na ploske rezke ali rezine za praženje in spravimo v vrečko, nato lahko kar zamrznjene pripravljamo (pečemo na žaru ali pražimo). Sicer pa, zakaj ne bi pripravili že gotovih obrokov za zamrznitev, kot na primer golaž, zolico, telečje zvitke, pečenke itd., če smo ravno pri volji za kuhanje!?

SUHO MESO IN ZELJE HITRO V SKRINJO!

Suhu meso ni dobro, če je preveč presušeno in zadnji čas je, da ga sname z letve v kašči in spravite na hladno: dobro ga umijte, če je hudo zakajen ali že celo plesiv, osušite na zraku, zavijte v folijo in vložite v skrinjo. Prav tako ne čakajte s kislom zeljem, da bo postalo mehko. Čim prej ga vzemite iz kadi, obarite, ohladite, razdelite na porcije in v vrečke z njim!

Kranjske klobase je tudi še vedno čas narediti. Malo jih odimimo, nato prezračimo, embaliramo in zamrznemo. Pomislite samo, kako zadovoljen bo gost, če mu bomo sredi poletja lahko postregle z domačo kranjsko klobaso z zeljem.

Še in še bi lahko naštevali uporabnosti in prednosti zamrzovalne skrinje in govorili o tem, kako smo z njo postali neodvisni od trgovine in letnih časov. Najpomembnejše je pa

menda to, da imamo vedno vse pri roki. Tudi ob nedeljah!

Pa še to! Če skrinje še nimate, pa jo nameravate kupiti, storite to čim prej. Zagotovo pa do prvih česnj! Te dni sem jedla tako nepopisno dobro česnjevo pecivo. Iz lanskih česnj, seveda.

LTH

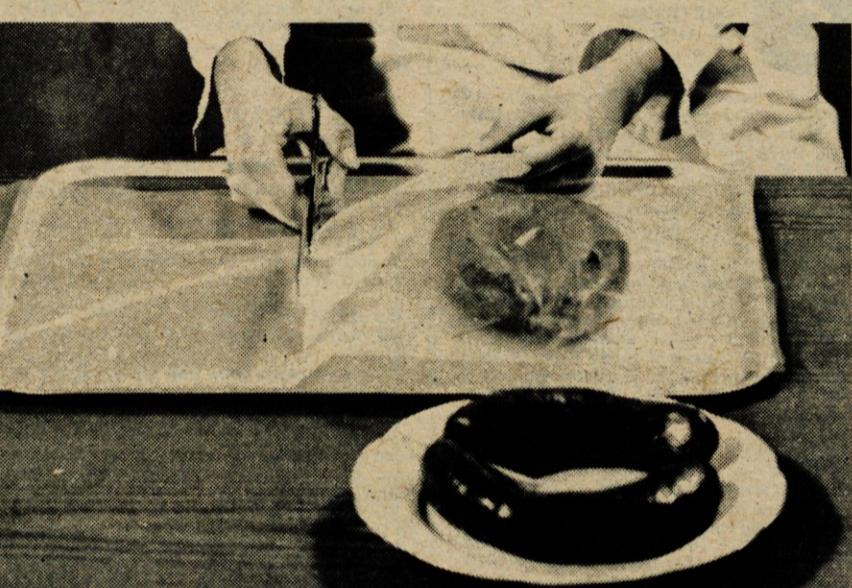
Da je zamrzovanje živil trenutno najuspešnejša metoda shranjevanja živil, ni treba več poudarjati. Poglejmo le, kaj se posebej odlikuje LTH zamrzovalno skrinjo.

Naréjena je iz plastificirane pocinkane pločevine, zato so notranje površine gladke in je odstranjevanje ledu in čiščenje enostavno. Skrinje so primočno visoke, da se nam ni treba preveč sklanjati, ko jemljam živila iz nje. Pokrov ima izredno močno vzmetenje in ko skrinjo odpremo, se na pokrovu avtomatično privzge luč.

KAJ POMEMIJO ŠTIRI ZVEZDICE?

Tri zvezdice zagotavljajo temperaturo v skrinji pod — 18 stopinj Celzija, četrta pa pomeni količino živil, ki jih lahko zamrznemo. Po mednarodnih normativih mora v prostornini 100 litrov zamrzniti na — 18 stopinj Celzija 7 kg živil v 24 urah. Loške skrinje so to mednarodno normo celo presegle: njihova skrinja zamrznje v tem času na — 18 stopinj Celzija kar 10 kg živil!

Trenutno so na trgu tri različne velikosti: 200-litrsko dobitne za 3782,80 din, 300-litrsko za 4152,75 din in 380-litrsko za 4558,20 din. Tovarna daje na skrinjo 5-letno garancijo, potupoča servisa v Ljubljani in Škofiji Luki pa bosta morebitno napako odstranila najkasneje v 24 urah. Zato vaša živila lahko mirno zaupate zamrzovalni skrinji LTH. Os

Vsako klobaso posebej zavijemo v polietilenko folijo ali v celofan, potem pa jih več skupaj damo v vrečko, iztisnemo zrak in zapremo z gumijastim obročkom.

NAGRADNA IGRA PODRAVKINI DUKATI

Sodelujte v posebni Podrvkini nagradni igri za Slovenijo:

NAGRADE:

15 Podrvkinih dukatov skovanih posebej za to priložnost v »Zlatarni Majdanpek«,

50 Srebrnih tolarjev

250 Podrvkinih kozic za juho

500 Podrvkinih jušnikov

KAKO BOSTE SODELOVALI PRI IGRI?

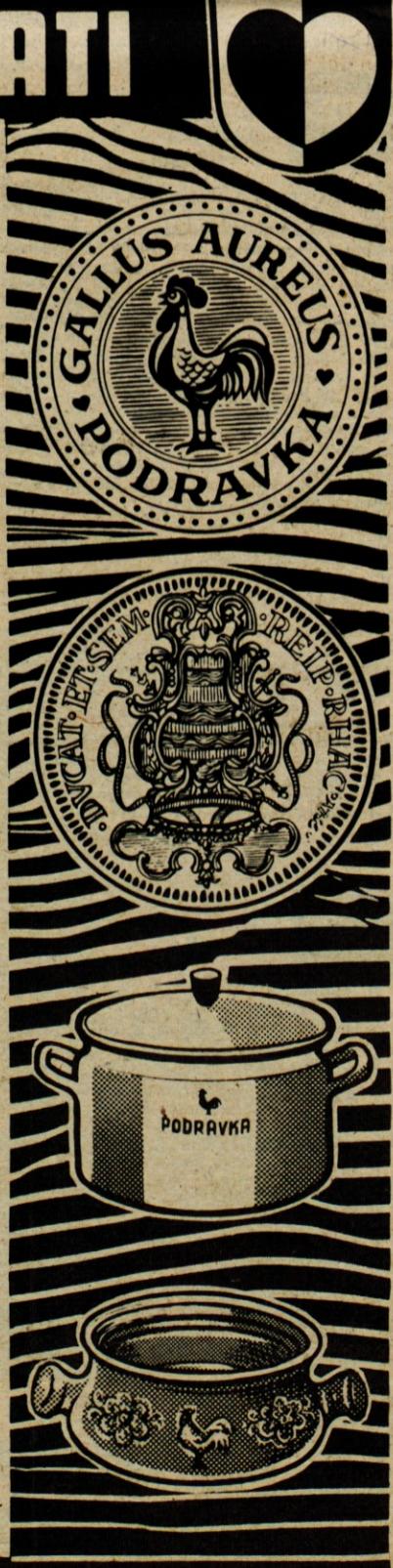
Kupujte Podrvkine juhe, spravljajte prazne vrečke in škatlice. Ko jih boste zbrali 10, jih pošljite v kuvert na naslov:

PODRAVKINI DUKATI
61001 — LJUBLJANA
Poštni predal 31

Vaša pisma bomo sprejemali do 31. maja 1974. Dobitnike bomo izzrebali. Izid žrebanja in seznam dobavitnikov bo objavljen v GLASU takoj po žrebanju.

Dober tek in srečo v igri vam želi

PODRAVKA

Streli v bratovega ubijalca

Ne obtožbi niti obrambji ni pritrdil senat okrožnega sodišča v Kranju, ko je razsojal o dejanju 30-letnega Muhamra Alibegoviča iz Struževega pri Kranju. Ni bilo dovolj dokazov, da sta brata Alibegovič hotela po prepričanju s Štefanom Papom z orožjem razčistiti situacijo, kot je trdila obtožba, niti ni bilo dovolj dokazov za to, da je hotel obtoženi Muhamrem s strehom v Papa preprečiti nasilje proti bratu Zikfriji ali njemu samemu, kot je dokazoval branilec.

Dogodek se je pripetil 2. septembra lani v delavskem naselju v Struževem. Tisti dan je bila nedelja. Malo pred enajsto uro dopoldne sta se Muhamrem Alibegovič in njegov mlajši brat Zikfrija, ki je bil pri njem še kak teden, vrnila z Okroglega. Ko sta šla mimo Papovega stanovanja,

sta se z njim sprekla. Odnosi Papa z Alibegovičevim družino in sploh z vsemi stanovalci tega naselja že nekaj časa niso bili v redu. Pap je živel sam v stanovanju, ki ga je prežidal iz nekdanje drvarnice, potem ko se je razvezal in odselil od družine. Bil je alkoholik, sosedje pa so ga opisovali kot nasilnega in prepričljivega človeka, ki nikogar ni pustil v miru. Tudi z Alibegovičevim družino se je zapletal v spore, pomagal je perilo in nagajal tudi drugače. Nazadnje je prelomil tudi kol za sušenje perila. Tudi tisto nedeljo ni bilu miru, vsaj tako je žena povedala Alibegoviču. Brata sta se skupaj pojavila pred Papovim stanovanjem ter se z njim zapletla v prepričanje. Pap je na pritožbe ali grožnje, pogovora nitočno slišal nobeden od sosedov, odgovoril z grožnjo, češ da je puška

njegov zakon. Pred tako očitno grožnjo, Pap je imel lovsko puško na sibre, sta se brata umaknila. Zastopnik obtožbe je trdil, da sta se zaradi tega brata čutila osramočena, ker ju je Pap tako rekoč prepodil in sta mu hotela povrniti na enak način.

Alibegovič Muhamrem je stopil v kuhinjo in vzel svojo neprijavljeno pištolo, medtem ko ni dokazoval, da bi brat Zikfrija tudi imel pri sebi predelan plinsko pištolo. Pištoli so namreč kasneje našli odvrženi v bližnjem grmovcu.

Medtem ko je Zikfrija Alibegovič stopil do drvarnice v bližini Papovega stanovanja in zaklical Papu, naj pride ven, če si upa, je brat Muhamrem počakal na stopnicah pred svojim stanovanjem. Pap se je nato res prikazal na pragu svojega stanovanja, vendar s puško v roki in takoj nato ustrelil Zikfrija v glavo. Strel iz puške je slišalo veliko stanovalcev, niso pa mogli natančno povedati, koliko časa je preteklo nato, da so zaslišali še strel iz pištole. Na strel iz puške je namreč Muhamrem Alibegovič reagiral tako, da je stekel od stopnic k stanovanju Papa, tam zaledal svojega brata na tleh, Papa pa s puško v roki. Ne da bi dosti premisljal — ob rekonstrukciji so ugotovili, da je med strelji iz puške in pištole lahko preteklo le kakih 5 sekund — je trikrat ustrelil proti Papu. Ena od krogel je Štefana Papa zadela v trebuh in je kasneje v bolnišnici umrl.

Medtem ko je obtožba trdila, da sta se brata pripravila na spopad s Papom, pa je zagovornik Muhamrema Alibegoviča trdil, da gre za silobran. V takem položaju, ko je obtoženec videl svojega brata na tleh, nad njim pa z dvignjeno puško njegovega ubijalca, naj bi obtoženec reagiral pač tako, kot bi se marsikdo v takem položaju.

Sodišče, kot že rečeno, ni povsem sprejelo ne stališča obrambe ne obtožbe. Muhamrema Alibegoviča je spoznala za krivega kaznivnega dejana uboja na mah. Odločitev, da bo streljal, je po mnenju sodišča prišla takrat, ko je Muhamrem Alibegovič videl svojega brata na tleh; ni se torej že prej pripravljal, da bo zaradi prepričanja obračunal s Štefanom Papom. Sodni izvedenec psihiater je ugotovil, da je Muhamrem Alibegovič dejana storil v afektu ob bistveno zmanjšani prištevnosti in takrat torej ni mogel razumno vplivati na svoje dejanie, niti se ni zavedal posledic. Sodišče je tako mnenje sprejelo in Alibegoviča obsodoilo na leto in pol zapora. V obrazložitvi sodbe je sodnik poudaril, da je sodišče upoštevalo številne olajšilne okoliščine tega dejana in se zato odločilo za omiljeno kazeno. Drugače ni mogoče gledati na to dejanie, saj je krvna osveta nedopustna. Muhamrem Alibegovič je sicer dober in prizadeven delavec, vzoren družinski oče in sploh človek, o katerem ni doslej mogel nihče povedati ničesar slabega, medtem ko bi za pokojnega Papa, ki je tistega dne in že prej veliko prispeval k takšnemu razvoju dogodka, težko kdo našel dobro besedo. L. M.

V semaforskih križiščih, kjer so prometni znaki za izrecne odredbe za obveznost B — 43 in B — 44, vozniki velikokrat polkrožno obračajo. Vozniki si te znake razlagajo tako, da je tu dovoljeno obračati, kar pa je napak. Na fotografiji je vozilo, ki na nedovoljen način obrača v križišču. Zaradi tega ne morejo pri zeleni luči druga vozila zapeljati v križišče. Promet je močno oviran, saj vozila ne morejo zaviti v levo.

Prometni znak izrecne odredbe za obveznost B — 43 (pri katerem je puščica obrnjena navzdol v desno stran pod kotom 45 stopinj) pomeni, da mora vozilo, ki vozi skozi križišče, voziti po tisti strani ceste, na katero kaže puščica. Nikakor pa ne smemo v takem križišču polkrožno obračati. Pri prometnem znaku B — 44, pa je puščica obrnjena navzdol v levo stran pod kotom 45 stopinj in pomeni, da ne smemo voziti po desnem voznom pasu ulice, ampak po levem voznom pasu. — Velja Kocić

Iskra
Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
Kranj
v ZP Iskra Kranj

želi zaradi povečevanja proizvodnje zaposliti
nove sodelavce, in sicer:
40 delavk
za delo v montaži, obdelovalnici ali na plastičnih masah;

15 delavcev
za delo v obdelovalnici ali na plastičnih masah;

5 čistilk

Pismene prijave pošljite do 15. aprila 1974 na naslov: Iskra Elektromehanika Kranj, kadrovsko področje, 64000 Kranj, Savska loka 4.

JELOVICA

Škofja Loka

je pripravila za vas od 1. do 20. aprila

razprodajo

polken ter pleskanih in furniranih
notranjih vrat

znižanje cen do 60 %

izkoristite ugodno priložnost in se oglasite
v poslovalnici Škofja Loka

delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek, petek
od 7. do 13. ure
sreda od 7. do 16. ure
sobota od 7. do 11. ure

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, deda in pradeda

Franca Zupana

Koselnovega oča iz Ribnega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovani in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala gasilski četi iz Ribnega in ostalim gasilcem, tov. Klinarju in Ferjanu za poslovilne besede, Odboru zvezne borcev iz Ribnega, godbi na pihala iz Gorj in č. g. župniku za pogrebni obred. Iškreno se zahvaljujemo tudi vsem sosedom in sovačanom za njihovo požrtvovalno pomoč.

Žaluboči: hčerka Ivanka z družino, snahi Angela in Katarina z družinami in ostalo sorodstvo.

Bohinjska Bela, 28. marca 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta, pradeda, brata in strica

Jožeta Gorjanca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter našim sodelavcem iz podjetja Central Kranj in Iskra Commerce, Nabavna organizacija Kranj, vsem gasilcem za podprtje vence in cvetje ter za izrečeno sožaljo. Hvala g. župniku za pogrebni obred in poslovilne besede ter za poslovilne besede predsednika PGD Bitnje.

Žaluboči: hčerka Vera z družino, snaha Minka z družino in ostalo sorodstvo

Zg. Bitnje, 26. marca 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

Jožeta Stareta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovane vence in cvetje ter izrečeno sožaljo. Lepa hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala g. župniku in gasilcem PGD Primskovo.

Vsem še enkrat hvala.

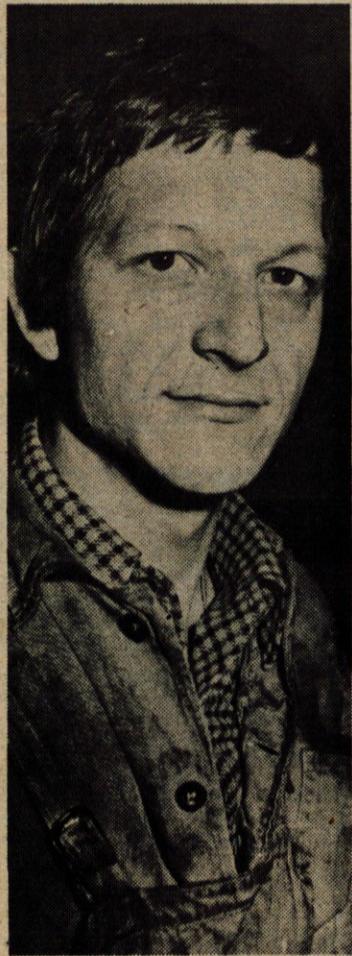
Žaluboči: žena Angela, sinovi Slavko, Branko, Joža, hčerka Draga z družinami ter ostalo sorodstvo.

Kranj, 28. marca 1974

Podobno kot smo v četrtek volili delegacije in člane delegacij v zboru združenega dela občinskih skupščin, bomo jutri volili delegacije za zbor krajnih skupnosti občinskih skupščin in glasovali o listi kandidatov za družbenopolitične zbrane. S tem bo končan tako imenovan prvi krog (neposrednih) volitev, sledile pa bodo posredne volitve delegatov in delegacij v republike in zvezne organe. V četrtek so volili vsi zaposleni v gospodarstvu, prosveti, kulturi, zdravstvu, socialnem varstvu, v državnih organih, družbenopolitičnih organizacijah in društih ter aktivne vojaške osebe in civilne osebe, ki so v službi v JLA in obrtniki ter študentje. Na voliščih na Gorenjskem je bilo živahno že v zgodnjih junijih urah. Nekatera smo obiskali. Ker pa so letosne volitve nekoliko drugače od prejšnjih, smo se s tremi volivci pogovarjali, kako so bili obveščeni in seznanjeni z njimi.

gati; mladi in tudi ženske. Vsi tisti, ki bodo izvoljeni, pa v prihodnje ne bodo imeli ravno lahkega dela. V občini je kar precej problemov; če samo na ceste pomislim in seveda še vrsta drugih stvari.«

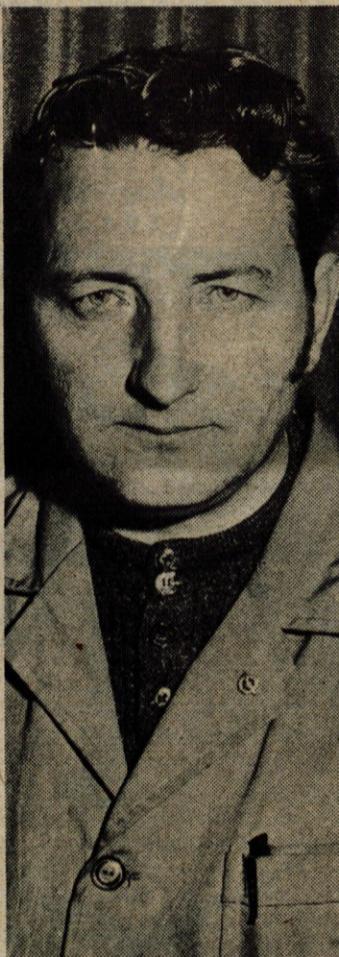

RADKO MULEJ, (1949),
strojni ključavničar v Veri-
gi Lesce:

»Mislim, da med prejšnjimi in sedanjimi volitvami ni posebno veliko razlike. Vsaj danes sem se o tem lahko prepričal. Res pa je, da sem letos bolje seznanjen z njimi kot pred leti, ko sem bil zaposlen drugje. Na posebnem sestanku v našem podjetju smo se namreč podrobno pogovorili tako o pripravah kot o poteku volitev. Jaz sem danes volil 20-člansko delegacijo, na listi pa je bilo 25 kandidatov. Vse poznam in mislim, da ni prav, da med kandidati ni bilo nobenega vzdrževalca. Pa tudi mladih je morda premalo, ženske pa so kar dobro zastopane. Za nedeljske volitve že vem, kje bo volišče in bom volil v zgodnjih dopoldanskih urah.«

MIRA OMAN, (1932), pro-
dajalka v Veletrgovini Živi-
la Kranj:

»Frezej sem brala in tudi slišala o letosnjih volitvah. Danes sem volila delegacijo za zbor združenega dela, v nedeljo pa bom za... no, za zbor krajnih skupnosti. Mar ne? A seveda, pa za družbenopolitični zbor bomo glasovali. Veste, saj vem, za kaj gre. Mislim, da je bilo toliko pisanev in govorjenega, da v glavnem res vsakdo, če se je le malo zanimal, lahko ve, kakšen je bil postopek in kakšne so volitve. Res pa je, da meni delajo še nekaj težav ta nova imena zborov. V naši delegaciji so po moje kar pravi dele-

PAVEL MENCINGER,
(1934), zasebnik iz Zgoše pri
Begunjah:

»Sicer se je o volitvah precej pisalo in govorilo, vendar mislim, da vsi le niso najbolje seznanjeni z nekaterimi novostmi in posebnostmi. Po moje sedanje volitve pomenijo precejšnjo razliko od prejšnjih. Jaz sem danes volil delegacijo obrtnikov v zbor združenega dela. V nedeljo pa bom volil delegacijo in delegate v zbor krajnih skupnosti. V naši krajevni skupnosti bomo izvolili 13-člansko delegacijo, zdaj pa smo bili s tega področja v skupščini trije odborniki. Menim, da bo v prihodnje 13 članov delegacije laže seznanjalo prebivalce krajevne skupnosti s problemi in z rešitvami v občini, pa tudi laže posredovalo probleme kot so gradnja šole v Begunjah, izdelava zazidalnega načrta za Poddobravo, ureditev ceste v Drago in druge, kot smo to dolžnost doslej lahko opravljali trije odborniki. Če sem tudi tokrat eden od kandidatov za delegacijo? Sem in če bom izvoljen, si bom tudi v prihodnje prizadeval za čim boljše in čimhitrejše reševanje problemov. Pa še nekaj bi rad povedal. Med možnimi kandidati za vodilne funkcije v bočni občinski skupščini je za predsednika zborna krajevna skupnost predlagan Franc Jere. V naši krajevni skupnosti takšen predlog podpiramo.« A. Žalar

Višje oskrbnine

Na sredini seji je skupčina temeljne izobraževalne skupnosti v Kranju med drugim razpravljalca tudi o predlogu za zvišanje oskrbnin v jaslih in vrtcih ter zvišjanju prispevka za varstvo šolarjev. Dosedanje cene namreč veljajo že od septembra 1972. Stroški pa so v tem času toliko narasli, da sedanji prispevki staršev ne krijejo niti najbolj nujnih stroškov. Stroški varstva za predšolskega otroka znašajo letos 370 dinarjev, za dojenčka pa 690 dinarjev. Vzgojo plača temeljna izobraževalna skupnost. Posebej pa morajo starši plačati varstvo ob sobotah, in sicer za predšolskega otroka 15 dinarjev in za dojenčka 30 dinarjev.

Prav tako kot do sedaj vsi starši ne bodo plačevali oskrbnine v celoti. Višja prispevka bo odvisna od lanskega polletnega poprečnega dohodka na družinskega člena.

dohodek	prispevek za predšolskega otroka	dovenčka
nad 1300 din	370 din	690 din
od 1150 – 1300 din	340 din	635 din
od 1000 – 1150 din	280 din	520 din
od 900 – 1000 din	220 din	410 din
od 800 – 900 din	160 din	295 din
od 700 – 800 din	115 din	215 din
od 600 – 700 din	80 din	150 din
do 600 din	30 din	60 din

Za otroke, katerih starši ne plačujejo oskrbnine, prispeva razliko temeljna izobraževalna skupnost.

Zaradi nižjih režijskih stroškov pri varstvu učencev v šolah so cene tega varstva nekoliko nižje. Lestvica prispevkov pa je taka:

dohodek	prispevek staršev
nad 1300 din	300 din
od 1150 – 1300 din	260 din
od 1000 – 1150 din	210 din
od 900 – 1000 din	160 din
od 800 – 900 din	115 din
od 700 – 800 din	80 din
od 600 – 700 din	50 din
do 600 din	—

Nove cene bodo začele veljati, ko jih bo potrdila občinska skupščina Kranj.

Tudi v turizmu posledice energetske krize

V Zvezni republiki Nemčiji pripravljajo ostrejše predpise o poslovanju naših agencij in hotelov ter odgovornosti potovalnih agencij

Energetska kriza, ki je predvsem lani zajela svetovno gospodarstvo, posega letos krepkeje tudi na področje turizma. Čeprav se je na primer letalsko gorivo enkrat že podražilo, bo po najnovnejših podatkih letalsko gorivo za čarterske polete, ki so v turističnem prometu najpogostešji, ponovno dražje. V Veliki Britaniji lahko doseže podražitev 60 odstotkov. Temu primerno dražje letalskih vozovnic bodo tudi v drugih zahodnoevropskih državah, kar bo zanesljivo vplivalo na zmanjšanje števila turistov, ki prihajajo k nam z letali.

Tudi druga novost je posledica svetovne energetske krize. Razne potovalne agencije v Veliki Britaniji omogočajo turistom, ki so že plačali potovanje in letovanje v drugih državah, da prijavo brez kakršnih koli obveznosti umaknejo in brez odbitkov dobre vplačano vsoto povrnijo. To pomeni, da lahko ostanejo hoteli, ki so pričakovali prihod omenjenih turistov, na cedilu!

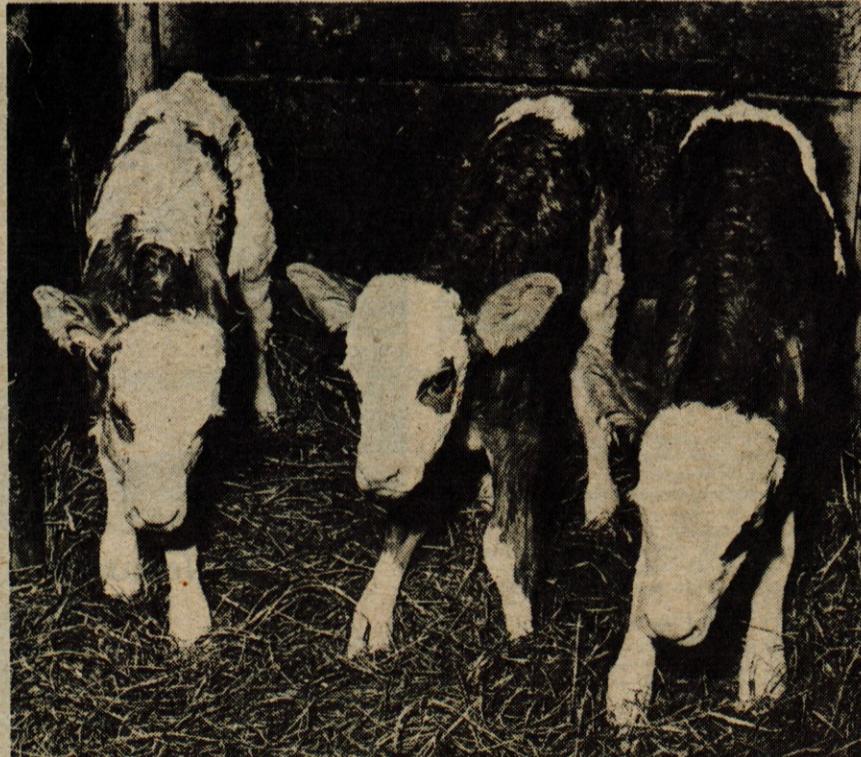
V nekaterih zahodnoevropskih državah pripravljajo zakone, ki bodo zahtevali večjo odgovornost turističnih in potovalnih agencij ter organizatorjev potovanj. Posebno ostri so Zahodni Nemci. Jugoslovanske potovalne agencije niso izjema. Eden od zahodnonemških predpisov zahteva, da noben njihov turist, ki pride v Jugoslavijo, na prevoz od letališča do hotela ne sme čakati več

kot uro. To pomeni, da bo moral jugoslovanski organizator potovanja nemških turistov poskrbeti za prevoz tudi najmanjih skupin turistov.

Poslovni stroški agencij bodo večji. Ko so bili predstavniki Kompasa pred kratkim v Zvezni republiki Nemčiji, so jim možje agencije Neckermann sporočili, da bodo zahtevali odškodnino in tožili vsakega našega hotelirja, ki ne bo mogel nameniti vseh gostov in izpolnitи pogodb. Ukrepi temelji na lanskih primerih v znanih jugoslovanskih letoviščih, ko so Nemci (in tudi turisti iz drugih držav) prihajali k nam v prepričanju, da so hotelske storitve rezervirane, v resnici pa jih ni bilo. Poslovna disciplina, red in odgovornost bodo morale biti večje.

Enako doslednost bodo zahtevali hotelirji. Od agencij bodo terjali dosledno uresničevanje sklenjenih pogodb, razen tega pa sami iskali goste, saj na osnovi povedanega do zadnjega dne ne bodo vedeli, ali bodo tuji turisti prišli ali ne.

Podražitev goriv in predpisi, o katerih pišemo, bodo zanesljivo vplivali na letošnji turistični promet, čeprav optimisti napovedujejo najmanj takšen devizni priliv, kakršen je bil lanski. Nekaj je zanesljivo. Stevilo turistov, ki bodo prišli k nam z letali in s svojimi vozili, bo manjše. Lahko se pa poveča turistični promet na železnici! J. Košnjek

V sredo okrog 18. ure je na posestvu Kmetijske zadruge Naklo v Strahinju krava Audi četrtič telila. Vodja obrata Aco Černič, ki je pomagal pri telitvi, je bil prijetno presenečen. Ko je pomagal »na svet« prvemu teličku, sta se za njim pojavila še dva. Čeprav je bil porod bikca in dveh teličk izredno težak, je trajal le okrog 20 minut! Trojčki so živi in zdravi. Prav tako tudi njihova mamicica Audi. Naraščaj sicer ni tako težak, vendar so živalice vseeno dan po porodu tehtale skupno okrog 80 kilogramov. Ko bodo bikec in telički stari od 7 do 10 dni, jih bo dala Kmetijska zadruga Naklo kmetom v plemensko reho. Sredin dogodek v Strahinju je nenavaden. Telitev trojčkov je izredno redka. Pogosteje so primeri, da krave telijo dva telička. To se v Strahinju zgodi povprečno dvakrat letno. (jk) — Foto: F. Perdan

Pred približno dvema mesečema je eden od mojih kolegov napisal kratko vest o tem, kako so konec novembra lani iz nepravilno postavljene in slabno zavarovane deponije mazuta tovarne Šešir Škofja Loka stekle v Soro veče kolice lepljivega olja. Popolnoma neuradno se je razvedelo, da tovarna vali krivo na malomarnega voznika cisterne, ki je menda sredi noči prečpal gorivo v betonsko skladisče, postavljeno tik ob reki. Ker so ribiči in drugi ljubitelji narave terjali podrobnejša pojasnila, je avtor poročila v zaključku postavil zahtevo, naj odgovorni javno objavijo rezultate preiskave. Ampak doslej ni v uredništvo priporočalo niti najmanjje pojasnilo, kaj sele kakršenkolik odgovor Šeširja ali obračun nastale škode, za katere upravičeno domnevamo, da ni niti približno majhna. Zdaj zaskrbljeni pristaši prirode znotra ponižno prosijo, če bi poklicane glave izvolile spustiti od sebe »štimo« ali dve ter razčistiti zadovo. Konč konč imajo kot samoupravljalci in souparabniki splošnih navorov dobrobiti pravico zvedeti. Ali pa nemara vpijemo v meglo in preiskave sploh ni bilo?

Naš blejski dopisnik s pseudonimom Boro mi je poslal naslednji protest: »Čeprav se je že Jež Popotnik spotaknil ob tablo, ki razdvaja, namesto da bi ograjevala v prostorsko zaokroževala Bohinjsko Belo, ni do danes še nikje skušal popraviti napake. Odgovorni nosilci očitno presneto trdo in debelo kožo, saj bi jim sicer Ježe bodice morale priti do živega. Tudi protest občanov ni zaledel — čeprav so se problemata lotili na zelo neposreden in nazoren način: tablo so namreč nasilno sneli ter vrgli v obcestni jarek. Metoda resda ni najbolj primerna, vendar bi človek pričakoval, da bo predramila one zgoraj in jih prisilila k dejancem. Veste, Belani imamo čisto dovolj lastnih težav, takšne vrste prilivavje olja na žerjavico slabe volje ni v nobenem primeru dobrodošlo. Upamo torej, da se bodo stvari čim prej uredile.«

»Kdor molči, desetim odgovori,« pravi moder ljudski pregor, ki so ga kranjski urbanistični eksperti najbrž spremeni v osnovno vodilo pri komuniciranju z občani. 2. marca letos sem namreč v svoji rubriki razložil, da nekatere posameznike (ki jih ni tako malo) muči radovednost ali je niz večjih in manjših gramoznic vzdolž ceste Kranj–Škofja Loka poginal v senci ustreznih republiških in občinskih blagoslovov in ali vedo zanje vse, ki bi morali vedeti. Znano pa je, da ležijo v neposredni bližini zaščitene cone s talno vodo ter da tik pod njimi gre tok, iz katerega se napajajo podzemni »bazeni« na Sorškem polju. So smrdeči odpadki in smeti, s katerimi zasuvajo peskokop v Zgornjem Bitnju, res čisto nenevarni! Odgovora, kot rečeno, ni od nikoder. In vendar bi lahko stavek ali dva dejala vsaj na novo ustanovljena Kmetijsko-zemljiška skupnost, ki mora budno spremljati sumljive posege v prostor. Edino strokovnjak za vodna upravljanja mi je neuradno čestital k objavljeni vesti, medtem ko uradno o zadevi seveda nima niti najmanjšega pojma. Kaj mislite, bi se iz zgoraj povedanega dalo polegči kak poučen sklep?«